

Lunds stifts

ÅRSREDOVISNING 2016

Fastställd av stiftsfullmäktige 2017-05-30

VERKSAMHETSBERÄTTELSE	4
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	42
FLERÅRSÖVERSIKT	48
RESULTATRÄKNING	49
BALANSRÄKNING	50
KASSAFLÖDESANALYS	52
NOTER	53
REVISIONSBERÄTTELSE	61
STIFTSSTYRELSE	64
STIFTSFULLMÄKTIGE	66

Förord

BUDGETEN FÖR 2016 lyfte fram tre punkter utifrån biskop Johans herdabrev *Kallad till kärlek*, som särskilt angelägna för vår kyrka. Den första punkten rörde fördjupning och förståelse. Lunds stift har länge satsat på dopuppföljning som ett livslångt lärande där människor får möjlighet att växa i sin förmåga att samtala om och leva i tro. Genom projektet Inspirera lärande och samlas kring hoppet, stiftets medverkan i kyrkostyrelsens särskilda satsning Dela tro – Dela liv samt samverkansprojekt kring undervisning i stiftet finansierade av riktat församlingsbidrag har flera viktiga mål för undervisningen nåtts.

Den andra punkten rörde kyrkans närvaro i samhället. Stora satsningar skedde under 2016, till stor del i samverkan med andra. Lunds stift fick externa resurser för det diakonala arbetet med asylsökande och flyktingar, där samtliga medel till församlingarna kunde delas ut. Projekt Nätverk Lunds stift har fortsatt, liksom samverkan kring diakoni med Crafoordska stiftelsen och Carl Jönssons understödsstiftelse.

Ledarskap var den tredje viktiga punkten. Under 2016 har det inneburit en kyrkoherdekonferens, stöd vid kyrkoherdeskifte i Lunds stift och ledarstöd för nytillträdda kyrkoherdar, samt till unga med uppdrag i stiftets församlingar.

Under 2016 fick Lunds stift också vara platsen för det gemensamma högtidlighållandet av reformationen som Lutherska världsförbundet och Katolska kyrkan gemensamt inbjöd till den 31 oktober. Temat var från konflikt till gemenskap, och vid den kyrkohistoriska världshändelsen närvarade såväl påve Franciskus, som Lutherska världsförbundets president biskop Munib Younan vid en ekumenisk gudstjänst i Lunds domkyrka. Svenska kyrkan och Stockholms katolska stift var värdar för arrangemanget, som också innefattade ett event på Malmö Arena med nästan 10 000 delta-gare från hela världen.

Lunds stift har dessutom arbetat för att främja Lunds stifts församlingar med riktat församlingsbidrag för administrativ samverkan samt den kyrkoantikvariska ersättningen. 2016 har också varit ett bra år för prästlönetillgångarna och 2016 delades sammanlagt 72 miljoner ut till församlingarna och till stiftet.

Det sammanlagda resultatet är ett överskott om 3,7 MSEK. Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är överlag mycket god. Nu tar Lunds stift nya tag inför framtiden genom sitt arbete att formulera nya prioriteringsområden och utveckla stiftskansliets arbete.

De ovan nämnda arbetsuppgifterna har involverat förtroendevalda och medarbetare i stiftsorganisationen och många av Lunds stifts församlingar. Om detta och mycket annat som skett under 2016 finns att läsa i förvaltningsberättelsen. Det är vår förhoppning att våra gemensamma arbetsinsatser under året varit till gagn för Lunds stift och för vår gemensamma kallelse till kärlek.

Biskop Johan Tyrberg

Stiftsdirektor Lena Simonsson Torstensson

Verksamhetsberättelse

VERKSAMHETSMÅL FÖR 2016

Lunds stifts vision: Bottna i nåden, skapa i världen
Inspirera lärande och samlas kring hoppet...
... med dopet som grund ...
... för att möta livets och världens utmaningar

Ytterst ligger Lunds stifts vision till grund för de verksamhetsmål som funnits för 2016. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i herdebrevet *Kallad till kärlek*. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar en väg från ord till handling. Stiftet ska genom främjande och tillsyn verka för fungerande församlingar med ett utvecklat ledarskap för att kyrkan som organisation ska kunna leva. I allt det vi gör är kommunikation en bärande tanke.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Utifrån visionen kan särskilt nämnas följande väsentliga händelser under räkenskapsåret.

Dop

Under 2016 har det målmedvetna arbetet att tillsammans med församlingarna öka andelen döpta fortsatt. Kunskaper och erfarenheter från projektet Fokus Dop har spridits i stiftets församlingar, men också till Kyrkostyrelsen, samtliga stiftsdirektorer och vid utbildningar i andra stift.

Att leva i sitt dop

Under hösten 2015 anlände många asylsökande och flyktingar till Lunds stift. Kyrkomötet avsatte särskilda medel via stiftens till församlingarna, för att de skulle kunna möta dessa människor. Stiftskansliet fick medel för att stärka sin kompetens, och Supportteamet Migration bildades under ledning av en stiftsdiakon. Teamet har kartlagt behov, utbildat och främjat församlingarna, samt handlagt bidragsansökningar. Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar fyllde en viktig funktion. Avtalet med Rådgivningsbyrån förnyades för 2016.

ESF-projektet Nätverk Lunds stift fortsatte sitt arbete, och Lunds stift gav bidrag för diakonal verksamhet, till exempel via Skåne Stadsmission. Medel från Crafoordska stiftelsen och Carl Jönssons understödsstiftelse har fördelats via stiftets diakoner.

Undervisning

Projektet Inspirera lärande och samlas kring hoppet arbetade med tjugotre

församlingar från stiftets samtliga kontrakt för att möta utmaningarna som ligger i att låta medlemmarna få kunskap om och dela kristen tro och liv och för att inspirera till mission. Projektet pågår till och med 2017. Konfirmation på Nya arenor involverade 20 församlingar. Lunds stift medverkade i sju Dela Tro – Dela Livprojekt, och i Cusanusprojektet kring naturvetenskap och religion. I samband med det gemensamma högtidlighållandet av reformationen den 31 oktober genomfördes ett ekumeniskt ungdomsläger tillsammans med Unga katoliker.

Medlemskap

Lunds stift är huvudman i Ideellt Forum i Svenska kyrkan och är delaktigt i ett Dela tro – Dela liv-projekt som vill utbilda för ideellt engagemang via Lunds stifts folkhögskola i Jämshög. Stiftet stödjer kyrkans närvaro bland människor i existentiellt utmanande situationer. Bidrag har getts till tjänster inom sjukhuskyrka och kriminalvård. Under 2016 har stiftet utsett samordnare för själavård vid militära fredsförband och för universitetskyrkan.

Närvaron och besöken på de sociala medierna har precis som föregående år ökat kraftigt. Kommunikationsavdelningen har arbetat intensivt med att utveckla satsningen på sociala medel samt sprida sin kunskap till församlingar genom att inbjuda till webbverkstäder. Några exempel på detta är stiftets facebooksidan har drygt 1 900 gillare, vilket är en ökning med 20 procent från 2015. Facebook är således stiftets största kanal. Sedan Lunds stifts Youtube-kanal startade har vi haft 106 459 visningar. 2016 startades en ny videokanal – Lunds stift på Vimeo.

Städerna

Ett av Dela Tro – Dela Livprojekten, Framtiden bor hos oss, har fokuserat särskilt på utmaningar i storstaden. Lunds stift medverkar i och bidrar ekonomiskt till stiftelsen Open Skåne vars mål är att skapa ökade möjligheter till interreligiösa aktiviteter och samtal i framförallt Malmö, men även i stiftet i övrigt.

Ledarskap

Ett strategiskt ledarskapsprogram har utgått från den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen. Programmet har utbildat nytillträdde kyrkoherdar och tillhandahållit handledningsgrupper och kurser för aktiva kyrkoherdar. En kyrkoherdesamling för hela stiftet initierad av biskopen skedde våren 2016 med temat andligt ledarskap.

Stiftets utbildningar för unga ledare samt ledarskapet inom Svenska kyrkans unga för samman ideellt engagemang med ledarskap. Avdelningen har genomfört två utbildningar för unga, dels för unga konfirmandledare och dels utbildningen Unga med uppdrag. Att ta vara på dessa ideella krafter är ett uppdrag som handlar om att ta tillvara människor som i konsekvens av sitt dop vill bidra med sin specifika kompetens, sina nätverk och visioner som i sin tur kan påverka och förnya församlingarna.

Verksamhetsberättelse

Kvalitet

Intresset och arbetet med att genomföra Gas-ekonomi och personal i vårt stift fortsätter. Stiftsstyrelsen har under året gett Karlskrona-Aspö pastorat uppdraget att vara servicebyrå för Lunds stift. Ett spännande arbete som följs också från andra stift. I andra stift är det stiftskansliet med egen personal som utgör servicebyrå. Lunds stift har valt en annan linje.

Per den 2017-01 finns följande församlingar/pastorat med i gemensamt administrativt stöd; Allerum, Bjuv, Hjärnarp-Tåstarp, Karlskrona-Aspö, Kvidinge, Lackalänga-Stävie, Ängelholm församlingar/pastorat och Lunds stift.

GIP-införanden fortsätter utifrån kyrkomötets mål att 2018 ska 85 procent av Svenska kyrkans anställda var en del av den gemensamma IT-plattformen. Idag är 56 församlingar/pastorat med i den gemensamma IT-plattformen i Lunds stift, vilket innebär att 51 procent är med. Samtal förs och aktivt arbete med nya införanden under 2017, allt för att nå målet under 2018.

Lunds stift är tillsammans med fyra andra stift med i projektarbetet kring Gemensamt arkiv, diarie- och dokumenthantering och har genom projektgrupp och styrgrupp deltagit aktivt i detta arbete. Pilotförsamlingar är Karlskrona-Aspö pastorat, Gärsnäs församling och Nosaby församling.

Stiftet har varit medfinansierare i ett projekt som drevs av Energikontoret Skåne, SPIRIT, där sju olika europeiska länder var inblandade. Stiftskonsulenten deltog i planeringsmöten och har skött kontakten med en del intresserade församlingar. SPIRIT handlar om klimatfrågan och hur man olika sätt kan minska vår energi-användning. SPIRIT avslutades senhösten 2016.

VERKSAMHETSMÅL FÖR 2016 I RELATION TILL STIFTSSTYRELSENS PRIORITERINGAR

I budget 2016 formulerades ett antal verksamhetsmål för året utifrån stiftsstyrelsens prioriteringar; det som stiftet ville uppnå och har uppnått:

Dop

Mål

2016 ska lärdomar och erfarenheter från det mångåriga projektet Fokus Dop spridas till stiftets församlingar och i hela Svenska kyrkan. Dopets kallelse till närvaro i samhället ska gestaltas genom ett fortsatt stöd till och främjande av diakoni.

Genomförande

Fokus Dop har spridit lärdomar och erfarenheter till kyrkostyrelsen, stiftsdirektorer och i flera stift. Församlingar i Lunds stift har informerats och kunskaperna har tagits tillvara i Inspirera lärande och samlas kring hoppet.

Under 2016 har stora satsningar gjorts inom diakonin. Lunds stift har fördelat över 4 miljoner kronor till församlingarnas arbete med asylsökande och flyktingar. Sammanlagt 1 miljon kronor från Crafoordska stiftelsen och 1,1 miljoner kronor från Carl Jönssons understödsstiftelse har fördelats via stiftets diakoner.

Målet är uppfyllt.

Undervisning

Mål

Vid utgången av 2016 ska arenor för lärande för olika åldrar ha identifierats och lärandeprojekt ha påbörjats i minst tjugo projektförsamlingar eller pastorat via projektet Inspirera lärande och samlas kring hoppet. Lunds stifts samverkan kring de olika Dela Tro – Dela Livprojekten skall ha etablerats under 2016.

Genomförande

Tjugotre församlingar har deltagit i projektet Inspirera lärande och samlas kring hoppet

Lunds stift samverkar i Dela Tro – Dela Livprojekten Frivilligakademin, Kyrkorumspedagogik, Framtiden tillhör oss, Domkyrkan och gymnasieskolan Lärandefestivalen samt Handbok för vuxenkatekumenat. Projektet Dansa tro – dansa liv har tillkommit.

Målet är uppfyllt.

Medlemskap

Mål

Satsningen på sociala medier fortsätter under 2016. Lunds stift ska vidareutveckla arbetet med att främja ideellt engagemang. Stöd ska ges till närvaro på sjukhus och i kriminalvård. Målet är att fler – både medlemmar och ickemedlemmar – ska kunna möta kyrkan och dess verksamheter utifrån sin egen livssituation och nyfikenhet.

Genomförande

Närvaron och besöken på de sociala medierna har ökat kraftigt. Lunds stift har arbetat intensivt med att utveckla satsningen på sociala medier samt sprida sin kunskap till församlingar. Under september arrangerade kommunikationsavdelningen en operativ KOM-dag, där deltagarna kunde fördjupa sig i olika områden som till exempel bildhantering, social medier och rörlig bild.

Lunds stift har medverkat i utbildningen Att leda ideella med tolv församlingar. Stödet till tjänster inom institutionssjälavården har ökat och nya direktiv har utformats i dialog med församlingarna.

Målet är uppfyllt.

Ledarskap

Mål

Under 2016 ska arbetet med stöd och utbildning inom området verksamhetsledning och verksamhetsstyrning i församlingar och pastorat öka och det strategiska ledarskapsprogrammet ha påbörjats. En kyrkoherdekonferens ska genomföras.

Genomförande

Arbetet med ledarskap har påbörjats och utvecklats enligt plan. En kyrkoherdekonferens har genomförts.

Målet är uppfyllt.

Verksamhetsberättelse

Kvalitet

Mål

Under 2016 ska arbetet med att informera om, förbereda och införa stiftets församlingar och pastorat i GIP och GAS fortsätta.

Genomförande

Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform (GIP) med efterföljande gemensamt administrativt stöd (GAS) och gemensamt arkiv, diarie- och dokumenthanterings-system (GADD) är ett tydligt kvalitetsarbete för Lunds stift. Under 2016 har arbetet med GIP fortsatt enligt plan och GAS införandena har utvecklats i samverkan med nationell nivå. Genom att delta som piloter inom GADD projektet är Lunds stift med och skapar förutsättningar för ett kvalitetsarbete i stiftets församlingar och pastorat.

Målet är uppfyllt.

HUVUDPROGRAM 10

STIFTSFULLMÄKTIGE, -STYRELSE, VALDA ORGAN

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige har under 2016 sammanträtt två gånger.

Av Stiftsfullmäktiges beslut under 2016 kan särskilt nämnas följande:

- Ansökan från Stiftelsen Lunds stiftsgård, stiftsfullmäktige beslutade att till stiftsstyrelsen delegera ärendet om utlåning av högst 30 mkr.
- Valkretsindelning inför valet 2017.

Stiftsfullmäktige har tagit emot, och lämnat till stiftsstyrelsen att bereda, följande motion:

- Motion ang. överskottsmål i Lunds stifts budget.
- Motion ang. aktualisera Lekmannaförkunnelsen till att vara en naturlig plats i kyrkans uppgift att göra Kristus känd och trodd i världen.
- Motion ang. att adjungera representanter från Svenska kyrkans Unga till stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsens sammanträden.

Under 2016 av fullmäktigeledamöter ställda frågor till stiftsstyrelsen ordförande, biskop Johan:

- Inför kyrkovalet 2017 har Valkansliet i Uppsala introducerat ett nytt datoriserat "kandidatsystem", vilket innebär att all registrering av kandidater till lokalt kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet mm ska nu ske via kandidatsystemet

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har under året haft tio sammanträden, varav ett i samband med en tvådagarsöverläggning i april då bl. a prioriteringsprocessen för 2018 och framåt startade upp i Lunds stift. I samtalen deltog kontraktsprostar, stiftsfullmäktiges presidium, egendomsnämndens presidium, internationella utskottets presidium, representanter från stiftskansliet och Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL).

Av Stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

- Ändrad församlingsindelning i Borrby, Hammenhög och Stiby pastorat.
- Anhållan om bildande av gemensam församling, Oppmanna och Vånga församlingar.
- Ansökan från stiftelsen Lunds stiftsgård att låna 30 mkr från Lunds stift för att bygga Sinnerlighetens hus.
- Beslut om tilldelade medel till arbetet med asylsökande och flyktingar under 2016.

Verksamhetsberättelse

- Anhållan om prövning av Helsingborgs pastorats beslut att ta Ättekullakyrkan i Helsingborgs pastorat ur bruk.
- Nya direktiv institutionssjälavården.
- Fördelning av kyrkobyggnadsbidrag 2017.
- Fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning 2017.
- Inköspolicy för Lunds stift med Svenska kyrkans uppförandekod för leverantörer.
- Beslut angående uppdraget till Karlskrona-Aspö pastorat att bedriva Lunds stifts servicecenter.

Stiftsstyrelsen har under 2016 avgett remissyttranden för följande remisser:

- Förslag till kyrkohandbok för Svenskakyrkans del 1 och förslag till kyrkohandbok för Svenska kyrkan del 1 Musik.
- Kyrkomusiker i kyrkoordningen.
- Ändringar i kyrkoordningens bestämmelser om offentlighet och arkiv
- Nationellt program för kunskapsutveckling inom det kyrkliga kulturarvet.

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser för Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv och leder därmed till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet. Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden.

Arbetsutskottet har haft ett arbetssätt som riktat sig både inåt och utåt i stiftets organisation. Arbetsutskottet har också varit aktivt som styrgrupp och referensgrupp i stiftsövergripande projekt, till exempel de projekt som finansieras med riktat församlingsbidrag (Rfb) och ska leda till ökad långsiktig samverkan – GIP/GAS och projekt med fokus på barn och unga, Lunds stifts undervisningsprojekt Inspirera lärande och samlas kring hoppet, samt ESF-projektet ”Nätverk Lunds stift”.

INTERNATIONELLA UTSKOTTET

Uppdrag

Efter beslut i stiftsstyrelsen 2013 har Lunds stift ett internationellt utskott underställt stiftsstyrelsen. Internationella utskottet ska främja och inspirera det internationella arbetet och verka för ett ökat internationellt engagemang i församlingarna inom stiftet. Under 2016 utökades utskottet med en ledamot som nomineras av Svenska kyrkans unga i Lunds stift. Utskottet samlades under året till sex sammanträden varav ett heldagssammanträde då Urban Jorméus, enhetschef för enheten Insamling och engagemang vid Kyrkokansliet diskuterade engagemangsfrågor med utskottet. Ordförande och en ytterligare ledamot representerar också Lunds stift vid den årliga Arbetskonferensen då alla då alla stift möts för att bli uppdaterade och diskutera den senaste utvecklingen för Svenska kyrkans internationella arbete.

VERKSAMHET

Utskottet samverkar med de internationella kontraktskonsulenterna som en länk till stiftets församlingar. Vid sidan om samlingar i kontrakten är de två årliga inspirationsdagarna viktiga: för året Fasteupptakt med 129 deltagare i Höör och Höstmöte med 128 deltagare i Lund. Under året fick Lunds stift möjlighet att sända två representanter i en delegation för att uppmärksamma 25 års jubileum av kvinnor i prästämbetet inom den lutherska kyrkan i Indien. Erfarenheter erövrades som följs upp i olika samlingar. Genom utbytesprogrammet Ung i den Världsvida kyrkan fick fyra av stiftets församlingar ta emot internationella stipendiater, två av våra svenska stipendiater genomförde närmare 30 informationsinsatser och en stipendiat ifrån Blekinge fick möjlighet att resa till Tanzania. Arbetet med att utöka utbytesmöjligheter har burit frukt genom att Lunds stifts ansökan till deltagande i Praktikantprogrammet beviljades.

Utskottet ansvarar för kontakten med våra vänstift samtidigt som det för varje relation finns ett nätverk eller arbetsgrupp. Tysklandsarbetsgruppen har förutom fyra sammanträden träffat den tyska arbetsgruppen vid planeringsdagar. Vi har haft flera grupper på besök ifrån Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKM) under året och arrangerat gemensamma program; en grupp blivande präster, ett konvent av kyrkomedarbetare, Evangelische Frauen in Mitteldeutschland samt en grupp församlingsrepresentanter vilka deltog på reformationshögtiden i Malmö Arena.

Lui-nätverket träffades till 5 möten under året och även en studiedag om Sydsudan anordnades. Den sedan länge planerade stiftsresan till Lui blev på grund av inbördeskriget istället en resa till Uganda för möten med stiftsledning och övriga internationella partners. Dessutom blev det en möjlighet att besöka ett flyktingläger och träffa Moruflyktingar där. Det pedagogiska materialet "Vi är barn i Lui" översattes till engelska.

En viktig verksamhet för året inom vår vänrelation med kristna palestinier blev anordnad av ett Kairos-Palestina sommarläger tillsammans med Uppsala stift och föreningen Sabeels vänner i Sverige. Lägre både utmanade och gav ny energi till engagemang bland deltagarna.

EKONOMI

Genom konto för Internationell Mission och Diakoni avsätts medel för stiftets ekonomiska stöd till internationella missions- och biståndsprojekt. Årets anslag på 200 000 SEK fördelades med 100 000 SEK till Svenska kyrkans internationella arbete och 100 000 SEK till Nutritionsprojekt vid Lui hospital. Dessutom sändes efter Stiftsstyrelsens beslut av verksamhetsmedel motsvarande 100 USD till 150 kyrkoarbetare i Lui stift och 50 000 SEK för julaktiviteter i Betlehem genom organisationen Wiam. Internationella utskottet tar också beslut angående fördelningen av kollektmedel till Lui-stiftet.

Verksamhetsberättelse

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 10	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	333	568	-235
Verksamhetskostnader	-5 031	-6 170	1 139
Personalkostnader	-1 313	-1 962	649
Årets resultat	-6 011	-7 564	1 553

HUVUDPROGRAM 20

KANSLILEDNING, PRÄSTTJÄNSTER OCH KANSLIADMINISTRATION

UPPDRAG

Biskopen är stiftets främsta företrädare och ordförande i stiftsstyrelsen och domkapitlet. Biskopen ansvarar för ledning i stiftet och tillsyn över att kyrkoordningen följs. En biskop ska i enlighet med sina vigningslöften ”viga och visitera, uppsöka, rådslå, lyssna och besluta och i allt han gör styrka Guds folk i kallelsen att tyda tidens tecken”. Biskopen ansvarar också för att Guds ord förkunnas och att sakramenten förvaltas enligt kyrkans bekännelse och ordning.

Biskopen, såsom stiftets ledare, ska enligt kyrkans ordning stödja och stimulera församlingarna i det grundläggande uppdraget. Vid biskopens sida för att främja evangeliets förkunnelse i stiftet och tyda tidens tecken finns kontraktsprostarna och ett stiftskansli i Lund. Biskopen ska värna om kyrkans enhet och hålla kontakt med övriga biskopar och andra kyrkor. Som särskilda resurser till biskopens förfogande finns en kaplan, en sekreterare och en deltidstjänst som husfru.

Det är viktigt att få en tydlig koppling mellan biskopsämbetet och kansliet men också att kansliledningen och stiftsledningen gemensamt och integrerat kan skapa goda förutsättningar för Lunds stifts framtid. Fr.o.m. hösten 2015 tom juli 2016 har utvecklingsavdelningen chef varit tillförordnad stiftsdirektor och utfört de uppgifter som där tillhör. Under augusti 2016 tillträdde den nye stiftsdirektorn.

Stiftsdirektor har det övergripande ansvaret för kansliets arbete och förestår dess ledningsgrupp. Stiftsdirektor har som främsta uppgift att leda och utveckla stiftskansliet samt att arbeta i nära samverkan med biskopen och de förtroendevalda. Stiftsdirektor ansvarar för att verksamhets- och resultatmål uppnås. Ledningsgruppen har under 2016 bestått av t.f. kanslichef/stiftsdirektor, stiftskansliets avdelningschefer, personalstrategen samt biskopen. Stiftsdirektors och avdelningschefernas arbete är att leda och utveckla stiftskansliet arbetsområden och personal utifrån stiftets grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlinglivet i stiftet och de mål och uppdrag som stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen anger. Sammantaget ska stiftskansliet verka på sådant sätt att samtliga medarbetare och förtroendevalda i stiftet upplever kansliet som en resurs.

Stiftskansliets administration har till uppgift att ge service åt stiftets förtroendevalda, kansliets avdelningar och anställda vad gäller ekonomi, personaladministration, löner, IT-stöd, lokaler och övrig kontorsservice. Administrationen ger även råd, stöd och hjälp till församlingarna och är behjälplig för ett antal fristående organisationer, främst med avseende på ekonomihantering.

Nya utmaningar för stiftets ledning – en ny organisationsförändring planeras med genomförande under 2017.

Under 2015 gjordes en genomlysning av stiftskansliets organisation med fokus på

Verksamhetsberättelse

styrning och ledning. När genomlysningen var genomförd beslutade stiftsstyrelsen att avvakta med att sätta igång ett förändringsarbete av stiftskansliet till dess att den nya stiftsdirektorn tillträtt sin tjänst. När stiftsdirektor var på plats har ledningen påbörjat arbetet med att hitta strukturer och samsyn för ett samlat kansli. Biskop och stiftsdirektor startade upp arbetet med att ta fram förslag på en organisationsstruktur som utgår ifrån det som framkom av genomlysningen. Ett förslag till ny organisation presenterades för stiftsstyrelsens arbetsutskott den 6 december med förslaget att stiftsstyrelsen fastställer förslaget till organisationsförändringen den 28 februari 2017 och därefter träder den nya organisationen träder i kraft den 3 april 2017.

FÖRSLAGET TILL ORGANISATIONSFÖRÄNDRING UTGÅR IFRÅN FÖLJANDE:

Grunden för den föreslagna organisationsförändringen utgår ifrån stiftskansliets uppdrag och bygger på det som ses som utmaningar och som kräver att kansliets strukturer, ledning och arbetssätt förändras och utvecklas. Kansliet behöver tydliggöra mål och riktning, ta fram strategier för målarbetet som bygger på långsiktighet, stärka den teologiska tyngden samt den strategiska styrningen och ledningen av organisationen. Ledningens uppdrag är att tillsammans med medarbetarna skapa en helhet och ett gemensamt kansli för att stödja och främja församlingarna. För att stiftkansliet ska kunna leverera stöd och utveckling av hög kvalitet inom ramen för Lunds stift krävs tydliga uppdrag utifrån behov, en tydlig organisation samt en samlad ledning där rollen som chef/ledare är definierad. Syftet är att få en mer flexibel och behovsorienterad stiftsorganisation som bättre kan anpassa verksamheten till de krav och förväntningar som finns idag och även kommer att finnas framöver på organisationen. Kansliet behöver arbeta i nära kontakt med församlingarna för att kunna bistå med stöd, inspiration och utveckling utifrån behov samt att kunna bidra till en gemensam helhetsbild.

Målet är en arbetsorganisation för både trygghet, utveckling och flexibilitet. Organisationsmodellen är en funktionsorganisation som struktureras efter de uppgifter som ska utföras i verksamheten.

KONTRAKTSPROSTAR

Kontraktsindelningen i stiftet har setts över under året. Malmö Norra och Malmö Södra kontrakt har gått samman till Malmö kontrakt. Vemmenhögs, Ljunits, Herrestads och Färs kontrakt har gått samman med Österlens kontrakt till Vemmenhögs, Ljunits, Herrestads, Färs och Österlens kontrakt.

Inga nya kontraktsprostar har utsetts av biskop Johan under året. Jan-Olof Aggedal (Bara kontrakt), Anders O Johansson (Ö Göinge kontrakt), Gudrun Erlanson (Helsingborgs kontrakt), Åke Appelgren (Vemmenhögs, Ljunits, Herrestads, Färs och Österlens kontrakt), Mikael Johansson (Frosta kontrakt) och Iva-Katharina Kummer (Skytts kontrakt) har fått förlängda förordnanden som tillförordnade kontraktsprostar.

Domprosten och Martin Cruce (kontraktsprost Torna kontrakt) avgick under året och Jan-Olof Aggedal och Per Svensson har fått tillfälliga förordnanden för olika delar av Torna kontrakt.

Kontraktsprostarna är en del av biskopens ledarskap och ingår i biskopens huvuduppgift att leda och inspirera kyrkan i stiftet. Kontraktsprostarna bildar biskopens ledargrupp, som ska arbeta med strategiska val och prioriteringar som berör alla församlingar i stiftet.

Under 2016 vigdes tio präster (sju kvinnor och tre män) i Lunds domkyrka varefter de på började tjänstgöring som pastorsadjunkter i stiftet. Antalet vigda diakoner under året var sju stycken (tre kvinnor och fyra män).

VERKSAMHETEN

Biskopsvisitation

Visitationerna i Bara kontrakt våren 2016, och Frosta kontrakt hösten 2016, var biskop Johans andra och tredje. Biskopen har valt att göra visitationerna tematiska. Det innebär att biskopen i sina frågeställningar utgår från ett tema, samt att programmet för visitationen präglas av temat. Det finns inslag i visitationerna där biskopen möter anställda och förtroendevalda, samt offentliga möten med företrädare för samhället och näringslivet. Dessutom har biskopen valt att betona den lokala pastorala enheten, dvs. pastorat eller församling, samt anställda, förtroendevalda och ideella. Biskopen besöker varje lokal enhet och de verksamma på plats ges möjlighet att presentera pastoratet/församlingen och biskopen ges utrymme för respons.

Under 19-23 april visiterades Bara kontrakt som omfattar församlingarna i Bjärred, Lomma, Burlöv, Uppåkra, S:t Staffan, Värby och Svedala. Visitationen hade temat "Färdas tillsammans". Det ska belysa hur kommunikation i luften och på land samt mellan människor påverkar församlingarna men också människors livsresa mellan födelse och död i olika sociala miljöer. Under 8-12 november visiterades Frosta kontrakt som omfattar församlingarna i Höör, Hörby, Ringsjö och Löberöd samt Eslövs pastorat. Visitationen i Frosta hade temat "Fruktbar jord". Det ska belysa att fältens och skogarnas växtlighet bokstavligen präglar kontraktet. Sedan gammalt finns i trakten olika vårdinrättningar med uppgift – bildligt talat – att vara jordmån så att nya livsmöjligheter kan spira hos människor i behov av särskild omsorg. Fruktbar jord beskriver även församlingens grundläggande uppdrag att ge förutsättningar till växt och mognad för människors tro, hopp och kärlek. Visitationerna var i allt väsentligt välbesökta. Mötena blev många och givande, såväl med anställda, förtroendevalda och frivilliga i församlingens verksamhet, som mötena med företrädare för näringsliv och samhälle.

Visitationerna förbereds av en projektgrupp från stiftskansliet. Planeringen sker i nära samverkan med kontraktsprosten och biskopen. Biskopsvisitationerna är en ambitiös satsning med syfte att skapa gemenskap och vi-känsla, ge inspiration i arbetet, befästa kyrkans roll som samhällsaktör, fortbilda arbetslag och bidra till positiv medlemskommunikation. Främjandeuppdraget är tydligt men visitationerna är också en viktig del i tillsynsuppdraget.

Verksamhetsberättelse

Almedalen

Biskopen deltog i Almedalsveckan för att nätverka med andra samhällsaktörer, visa att Svenska kyrkan är närvarande och knyta nya kontakter. Bland annat predikade han i söndagens högmässa, ledde två ”Samtal under valven” i Visby domkyrka som gästades av Johan Rockström (professor i miljövetenskap) och Anna Serner (VD för Svenska Filminstitutet), medverkade i ett samtal på Hamnplan som företrädare för konferensen Samhälle & Existens arrangerade och gästade både domprost Mats Hermanssons och biskop Sven-Bernhard Fasts mingel med många inbjudna gäster från både Svenska kyrkan och övriga samhället. Dessutom genomfördes flera intervjuer om allt mellan kultur och hur det är att vara biskop. Ett samtal fördes med representanter för Asyriska Ungdomsförbundet om deras oro över att deras folk ska försvinna.

Kyrkoherdekonferensen

Biskopen bjöd in stiftets kyrkoherdar till en ledarskapskonferens med fokus på frågor som ”Vad kännetecknar ett personligt ledarskap i Svenska kyrkan?” och ”Hur skapar vi forum/arenor för samtal om tro och om kyrkans funktion och roll?”. Föreläsare var biskop Johan, Mats Aldén (stiftsadjunkt för teologi) och Johanna Gustafsson Lundberg (docent och universitetslektor).

Invigning av kapell

Biskopen invigde Dagmars kapell på Hallands Väderö som kyrka. Det är mycket glädjande att det finns behov av nya rum för gudstjänst, bön och gemenskap.

Församlingsbesök

I samband med att en församling/ett pastorat byter kyrkoherde kommer biskopen på besök för att samtala med kyrkoherden, medarbetarna och de förtroendevalda samt att fira mässa med församlingsborna. Besöken fyller en mycket viktig funktion för biskopen där han lär känna sitt stift genom att lyssna till hur församlingarna tänker kring sitt uppdrag och samtala om svårigheter och glädjeämnen.

Teologdagen

Biskopen kallade stiftets präster till teologdag med temat ”Bibel och Bibelöversättning”. Föreläsare var Samuel Byrskog (professor i Nya Testamentets exegetik), Kamilla Skarström Hinojosa (stiftsteolog och universitetslektor) och Mikael Winnige (docent och universitetslektor). Som avslutning på dagen firades mässa i domkyrkan och därefter pubmingel på Stiftskansliets innergård.

Nordiskt biskopsmöte i Visby

Nordiskt biskopsmöte äger rum vart tredje år, denna gång i Visby. Ämnen som behandlades var försvarsfrågor, religioners roll i krig, bevarande av kyrkor, luthersk teologi med mera. Bland annat medverkade Sveriges ÖB Micael Bydén, professor Jayne Svenungsson och stiftsantikvarie Heikki Ranta.

ÖVRIG VERKSAMHET INOM HUVUDPROGRAM 20

Enheten för hållbar utveckling

Enheten för hållbar utveckling vid stiftskansliet är verksam inom områdena uthålligt miljöarbete, uthållig fastighetsförvaltning och hållbart kulturarv. Det övergripande målet är att alla församlingarna i Lunds stift ska integrera ett arbete för en hållbar utveckling i sin verksamhet. Vi ska sträva mot en hållbar värld och vara trogen vår tro och vårt uppdrag.

Uthålligt miljöarbete

Stiftskonsulenten bistår församlingarna i Lunds stift med rådgivning och stöd i det arbetet. Förutom föreläsningar, nätverk och olika utbildningsinsatser är församlingarnas arbete för att uppnå Svenska kyrkans miljödiplomer en väsentlig arbetsuppgift för stiftskonsulenten. Till detta kan läggas samarbete på nationell nivå och omvärldsbevakning av miljö- och klimatfrågor och andra relevanta aktiviteter.

Under 2016 har två församlingar fått miljödiplom för fas 1, en församling och stiftskansliet i Lund har fått miljödiplom för fas 2 och en församling har fått miljödiplom för fas 3. Sju församlingar och ett större pastorat har fått grundläggande miljöutbildning inför deras arbete med miljödiplomeringen och hjälp att komma igång.

Lunds stift har också fått möjlighet att fortsätta ett europeiskt samarbete 2015-2017 genom EU-projektet Erasmus+. Aktörer från fem europeiska länder har fortsatt att samverka kring strategiska frågor som rör hållbar utveckling och förnybar energi. Stiftskonsulenten har deltagit på ett projektmöte för de olika ländernas koordinatörer där beslut om strategier och planer för de större mötena tas. Ett sådant stormöte ägde rum i Tyskland där de olika länderna berättade om sina projekt s.k. "Intellectual output". Projektet har upplevts som mycket stimulerande och utvecklande i församlingarna och medfört större förståelse för den egna verksamheten. Svenska kyrkan, som en del av en gemenskap av kyrkor, kan vara en viktig aktör i en tid då Europa står inför Brexit och en allt större nationalism.

Miljöbudkavlens resa runt till alla kontrakten fortsatte under våren och avslutades med en stor fest där medverkande församlingar fick diplom och en kopia av budkavlens. Det blev ett mycket lyckat projekt där många löften och åtaganden för en hållbarare värld gavs.

Uthållig fastighetsförvaltning

Stiftsingenjörernas uppdrag är att bistå församlingarna i Lunds stift med rådgivning och stöd inom byggnads- och förvaltningsfrågor. Intentionen är att församlingarna ska kunna förvalta sina fastigheter på ett effektivt sätt bland annat med avseende på upphandling av fastighetsrelaterade tjänster och varor samt energianvändning. Stiftsingenjörerna arbetar i nära samarbete med församlingarna, externa aktörer och myndigheter.

Under våren hölls en fastighetsdag där ca 50 fastighetsansvariga och förtroendevalda från stiftets församlingar deltog under en heldag på Kulturen i

Verksamhetsberättelse

Lund. Programmet innehöll seminarier om brandskyddsregler, energieffektivisering, klimatstyrning i kyrkobyggnader samt det senaste inom LED-belysning. Privata aktörer inom berörda ämnen bjöds in både för att föreläsa samt ställa ut i pauserna. Dagen fick bra utvärderingar och framöver kommer en fastighetsdag att anordnas en gång om året. Kommande tema blir kring utredningen ”Gemensamt ansvar” och lokalförsörjningsplaner.

I syfte att hjälpa de församlingar som fortfarande har höga uppvärmningskostnader och/eller fuktproblem i kyrkorna anordnades tre seminarier med olika leverantörer av klimatstyrningssystem. Seminarierna hölls både i Malmö och i Kristianstad för att öka tillgängligheten för hela stiftet. En rad församlingar har därefter sökt kyrkoantikvarisk ersättning för att montera in klimatstyrsystem. Ytterligare ett led i att minska församlingarnas energianvändning och fuktproblematik är det avfuktningssprojekt som startade under hösten. Stiftet lånar kostnadsfritt ut en avfuktare till intresserade församlingar som under en månads tid får prova dess effekt. Syftet är att på ett konkret sätt visa församlingar hur man kan minska onödig energianvändning i sin kyrkobyggnad utan att äventyra inventarier, inredning eller byggnaderna i sig.

Vaktmästarutbildningar anordnades på Kulturen i Lund vid två tillfällen med cirka 30 deltagare vid varje tillfälle. Utbildningarna tog bland annat upp hur vaktmästaren kan minska sin klimat- och miljöpåverkan i sina vardagliga arbetsuppgifter men behandlade även inneklimat, städning av kyrkan samt vård av textilier. Inför 2017 kommer kurserna byta fokus till stöld, larm och säkerhet.

Tre nätverksträffar har hållits för nätverket ”kontraktskompetenser”. Nätverket består av fastighetsansvariga från olika kontrakt som i mån av tid ska bistå övriga församlingar i sitt kontrakt med enklare fastighetsrelaterad rådgivning. Temat på årets träffar har varit projektledning, entreprenadjuridik, besiktning av byggnader samt solceller. Bland annat gjordes ett studiebesök i Jämshögs församling där gruppen fick en guidad tur genom församlingens nya solcellsanläggning.

Under hela året har behovet av punktinsatser ute hos församlingarna varit stort. Det har efterfrågats mycket hjälp inom inneklimat, energieffektivisering samt förfrågningsunderlag och kontraktsskrivning.

En trend som börjat märkas av är också församlingarnas behov av hjälp att optimera användningen av sina lokaler samt att göra prioriteringar vid eventuell försäljning eller ombyggnation. Dessa frågor blir högaktuella de kommande åren då de åtgärder som presenterats i utredningen ”Gemensamt ansvar” nu beslutats genomföras i praktiken. Däribland ska ett register över församlingarnas samtliga ägda byggnader upprättas. Församlingarna ska också upprätta lokalförsörjningsplaner, ett dokument där man redovisar nyttjandegraden av alla sina ägda byggnader.

Hållbart kulturarv

Stiftsantikvariens uppdrag är att ge stöd och råd till församlingar och pastorat i frågor som rör det kyrkliga kulturarvet i Lunds stift. En stor del av uppdraget

hänger ihop med frågeställningar kring och handläggning av kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) och kyrkobyggnadsbidrag (KBB). Detta sker i nära samarbete med kulturmiljövårdens övriga aktörer, dvs. länsstyrelser och muséer, i våra två län Blekinge och Skåne. Stiftsantikvarien deltar även i nationella och internationella projekt, samråd och nätverk, både i inomkyrkliga och utomkyrkliga sammanhang. För år 2016 erhöll Lunds stift 64,8 miljoner kronor i KAE. 229 projekt avseende kyrkobyggnader, begravningsplatser och kyrkliga inventarier i Lunds stift fick ta del av dessa medel. KBB på 5,9 miljoner kronor fördelades på 27 projekt i Lunds stift. De beviljade medlen kan användas under två år och det är omöjligt att redogöra för hur många av dessa projekt som pågår eller är redan genomförda. Däremot kan konstateras att praktiskt taget alla projekt som beviljades medel för 2015 var i slutet av 2016 genomförda.

Regionala samrådsgruppen för kyrkoantikvariska frågor i Lunds stift sammaträdde två gånger 2016. Dessa möten föregicks av handläggarmöten där handläggare och tjänstemän från länens olika kulturmiljöinstitutioner samlas på inbjudan av stiftsantikvarien.

Informationsmöte om KAE anordnades den 4 april 2016 på Stiftsgården Åkersberg. Ca 60 fastighetsansvariga tjänstemän och förtroendevalda från stiftets församlingar och pastorat deltog.

Stiftsprojekten Prostvisitationer och kyrkliga inventarier, Karakterisering av kyrkobyggnader i Lunds stift, Orgelinventering i Lunds stift, Timmermanskonst i Lunds stift, Kyrkliga textilier i Lunds stift, Isolera kyrkor samt Moderna kyrkobyggnader i Lunds stift pågår. Genomförandet av dessa projekt följer i stort sett de tidplaner som stiftsstyrelsen fastslagit i samband med att KAE ansökts och beviljats till stiftsprojekten.

Utöver dessa stiftsprojekt pågår samarbete med den engelska organisationen Churches Conservation Trust inom det KBB-finansierade projektet ”fyra pilotkyrkor” som samordnar processer som syftar till nya användningar av kyrkorna i Östra Nöbbelöv, Odarslöv, Virke och Häglinge. Implementering av databasen Sacer är ett samarbete mellan Lunds stift och Studieförbundet Sensus (Skåne-Blekinge) som pågår kontraktsvis i stiftet. Framtagandet av digitalt verktyg Bambi för vård- och underhållsplaner av stiftets begravningsplatser pågår och finansieras med KBB-medel.

Främjande av IT-utveckling

Kyrkostyrelsen har i samråd med stiftsstyrelserna prioriterat fem samverkansområden för Svenska kyrkan, GIP (gemensam IT-plattform, GAS (Gemensamt administrativt stöd), Samverkande inköp, Fastighetsstöd och GADD (Gemensamt arkiv, diarie- och dokumenthantering). Samverkan sker genom arbetsgrupper med representanter från varje stift och nationell nivå. Fokus i dessa grupper är användarnyttan och församlingsperspektivet.

Intresset och arbetet med att genomföra Gas-ekonomi och personal i vårt stift fortsätter. Stiftsstyrelsen har under året gett Karlskrona-Aspö pastorat uppdraget att vara servicebyrå för Lunds stift. Ett spännande arbete som följs också från andra

Verksamhetsberättelse

stift. I andra stift är det stiftskansliet med egen personal som utgör servicebyrå. Lunds stift har valt en annan linje.

Per den 2017-01 finns följande församlingar/pastorat med i gemensamt administrativt stöd; Allerum, Bjuv, Hjärnarp-Tåstarp, Karlskrona-Aspö, Kvidinge, Lackalänga-Stävie, Ängelholm församlingar/pastorat och Lunds stift. GIP-införanden fortsätter utifrån kyrkomötets mål att 2018 ska 85 procent av Svenska kyrkans anställda var en del av den gemensamma IT-plattformen. Idag är 56 församlingar/pastorat med i den gemensamma IT-plattformen i Lunds stift, vilket innebär att 51 procent är med. Samtal förs och aktivt arbete med nya införanden under 2017 allt för att nå målet under 2018.

Lunds stift är tillsammans med fyra andra stift med i projektarbetet kring Gemensamt arkiv, diarie och dokumenthantering och har genom projektgrupp och styrgrupp deltagit aktivt i detta arbete. Pilotförsamlingar är Karlskrona-Aspö pastorat, Gärsnäs församling och Nosaby församling.

Med anledning av Svenska kyrkans gemensamma arbete kring administrativ samverkan har året präglats av en del arrangemang och utbildningar inom de fem samverkansområdena. Bland annat har det arrangerats en G-dag på Stiftsgården Åkersberg med cirka 150 deltagare.

G-dagen, där G står för Gemensamt innehöll föredragningar kring de fem samverkansområdena. Det finns ett stort intresse för dessa framtidfrågor och är en stor utmaning för stiftskansliet att finna funktionella former för denna samverkan mellan nationell nivå- stoft och församlingar/pastorat. Under året har en gammal idé tagit upp som handlar om att samla till ett IT-nätverk (en gång/ år) för alla våra församlingar/pastorat som inte bara riktar sig till GIP-församlingar. Det finns ett behov att mötas och få information om tekniska frågor i Svenska kyrkan och ger oss tillfälle att också ge information om GIP läget.

Kontraktsprostvisitationerna genomförs med prosterna som ansvarig och med hjälp av tre anställda på stiftskansliet, arkivarie, antikvarie och utredningssekreteraren som är likaså kyrkobokföringssakkunnig och ansvarig för samverkansfrågorna.

Detta arbete tar mycket tid men är mycket betydelsefulla, dels för församlingar/pastorat dels också som en naturlig mötesplats för samtal kring det administrativa ansvaret som kyrkoherde och kyrkoråd har.

Stiftskansliets arbete inom kyrkobokföringssakkunnigas ansvar handlar om certifieringsutbildning i Kbok samt del i kontraktsprostvisitationerna. Certifieringsutbildningarna genomförs i samarbete med Glimåkra folkhögskola samt erbjuds pastorsadjunkter under deras introduktionsår. Arbetet är ett främjandeuppdrag och i viss mån tillsyn av Svenska kyrkans bestämmelser kring just kyrkobokföring. Under året har det funnits fem sakkunniga som utfört uppdraget.

Europeiska Socialfonden (ESF) – projekt ”Nätverk Lunds Stift”

I september månad 2015 startade projektet som kommer att pågå fram till september 2018. Syftet är att utifrån ett hållbarhetsperspektiv utveckla arbetet med arbetsträning och rehabilitering i stiftets församlingar och organisationer. Följande församlingar/pastorat/organisationer deltar i projektet:

Församlingar/Pastorat:

Allerum, Ängelholm, Klippan, Burlöv, Hörby, Höör, Osby, Västra Vram, Ronneby, Karlskrona, Karlskrona Evangelisk Lutherska Missionsförening.

Karlshamn har valt att lämna projektet. Man fortsätter emellertid på egen hand arbetet med rehabilitering och arbetsträning. Klippan har under året tillkommit som lokal projektdeltagare.

Organisationer:

AlltMöjligt verkstaden och AlltMöjligt second Hand i Broby, Stenbräcka ideella förening i Karlskrona.

Ett nära samarbete finns med Arbetsförmedlingen, kommuner och Försäkringskassan.

Under 2016 har arbetet utvecklats lokalt. Fram till årsskiftet har ca 160 enskilda projektdeltagare deltagit i det lokala arbetet. Arbetet har alltmer förankrats i de lokala arbetslagen. De båda halvårsutvärderingar som gjorts visar att projektdeltagarna är mycket nöjda. Deltagarna erbjuds en miljö och ett sammanhang som är helande och där det sker ett utbyte som gör att alla växer i mötet med varandra. En allt större del av projektdeltagarna är flyktingar som kommer för praktik och språkträning. Detta berikar stiftets verksamheter samtidigt som det ställer nya utmaningar.

Förutom den lokala verksamheten har projektet bland annat arbetat med följande: Tillsammans med stiftets ekoteologiska nätverk har ett material tagits fram utifrån biskoparnas klimatbrev och påvens encyklika Laudato si. Materialet behandlar hållbarhetens olika dimensioner. Konkreta exempel presenterades hur man i stiftet integrerat arbetar med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. I övrigt har bl. a. följande anordnats och genomförts utifrån projektets uppdrag: Kurs i Existentiell hälsa, en studieresa där besök gjorde i Hedemora/Garpenberg, Lindesberg och Fagersta. På dessa platser arbetar man på olika sätt med socialt företagande och arbetsträning/rehabilitering, inlett ett nära samarbete med Kyrkokansliets projekt ”Mer än jobb”.

På riksnivå har en överenskommelse om samverkan tagits fram med arbetsförmedlingen och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Detta har underlättat för stiftsnivån att börja arbeta för en regional överenskommelse. Genom samverkan med arbetsförmedlingen på riksnivå finns också möjlighet att ta upp frågor kring samverkan som endast kan behandlas centralt.

Genom samverkan med Nätverk idéburen sektor Skåne där stiftet är medlem har projektledningen kontakt med en mängd idéburna organisationer. Planer finns för att samverka kring utvecklandet av idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Ett av projektets delmål är att främja dialogen mellan människor som lever i utsatthet och beslutsfattare. Detta arbete sker i samverkan med European Anti Poverty Network (EAPN). Ett lokalt dialogmöte hölls i Burlöv. Deltagare i projektet representerade Sverige på det årliga mötet i Bryssel som anordnas av EAPN och EU:s

Verksamhetsberättelse

ordförandeland. Ett koncept med dialogmöten på lokal, regional, riks och EU-nivå håller på att tas fram. Detta görs i samverkan med EAPN.

Resurs för arbetet med barnkonsekvensanalys inför beslut Stiftskansliet har tre medarbetare som resurspersoner för arbetet med barnkonsekvensanalyser på församlings- och stiftsnivå. Dessa har också medverkat i utvecklingsarbetet på nationell nivå.

Hjälp vid sexuella trakasserier

I Lunds stift finns två kontaktpersoner för hjälp vid sexuella trakasserier, en man och en kvinna. De som varit eller är utsatta i en kyrklig kontext kan få olika sorters hjälp: samtal med kontaktpersonen, hjälp att anmäla till polisen, samtalsterapi betald av Lunds stift, stöd vid samtal med myndigheter inom och utom kyrkan eller annat behövligt stöd. Detta gäller såväl anställda, ideella, förtroendevalda som församlingsmedlemmar.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 20	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	17 329	1 510	15 819
Verksamhetskostnader	-35 858	-17 732	-18 127
Personalkostnader	-23 194	-22 872	-322
Årets resultat	-41 723	-39 094	-2 630

HUVUDPROGRAM 25

INFORMATIONSAVDELNINGEN

UPPDRAG

Informationsavdelningens uppdrag är att – med Lunds stifts vision som utgångspunkt – arbeta för att Svenska kyrkan i Lunds stift uppfattas som en öppen, närvarande och kommunicerande kyrka, bland anställda och förtroendevalda, medlemmar i Svenska kyrkan samt samhället i övrigt.

VERKSAMHETEN

Kommunikativt stöd och främjande

Kommunikativt stöd till stiftsorganisationen

Avdelningen engagerades fortlöpande i de satsningar som genomfördes på kansliet. Arbetsuppgifterna i relation till handläggarna bestod av rådgivning i kommunikationsfrågor samt praktiskt utförande av kommunikationsuppgifter. Särskilt värt att notera är insatser inom ramen för flykting och migration samt olika satsningar inom ramen för arbetet med barn och unga. Engagemanget har även inneburit att avdelningens medarbetare blivit ianspråkta i samband med utbildningen Ny kyrkoherde samt workshops med fokus på medieträning för Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Medarbetare på avdelningen har ingått som en del av projektorganisationen i undervisningsprojektet samt som en del i det fortsatta arbetet med dop, vilket inkluderar förvaltning av dopsajten.se samt vidareutveckling av en metodbank för hela landet.

Under året har avdelningen fortsatt att metodutveckla foto/filmstudion i källaren på kansliet. Studio har bland annat använts för personalfotografering, filmning av enskilda intervjuer samt filmade samtal mellan personer.

Arbetet med den avdelningsöverskridande redaktionen för sociala medier fortsatte under året.

Under året påbörjades ett förnyelsearbete med årsredovisningarna för stiftet såväl som för Prästlönetillgångarna. I detta förnyelsearbete lades större vikt vid redaktionellt innehåll samt visuellt uttryck.

Avdelningen engagerades även i samband med en rekryteringsmessa för gymnasieungdomar.

Kommunikativt stöd till biskopsämbetet

Under 2016 producerade avdelningen biskopens påsk- och julhälsningar. Biskopsvisitationerna i Bara och Frosta kontrakt gavs en omfattande bevakning med reportage såväl i text- som i filmform. Vidare hölls flera möten med biskopen för att vidare utveckla biskopens närvaro i rörlig bild.

Biskopen nämndens i 253 artiklar och figurerade därutöver i internationell media

Verksamhetsberättelse

i samband med Lutherska världsförbundets och Katolska kyrkans gemensamma högtidlighållande av reformationen, som ägde rum i Lund och Malmö den 31 oktober 2016, vilket inte kommer med i mätningarna. Under 2016 nämndes Lunds stift vid 677 tillfällen och medieträffarna för kyrkliga frågor var 12 560.

Biskop Johans Facebooksida har 1 612 gillare. Den totala räckvidden för biskopens Facebook var 288 342 (284 916 året innan).

Biskop Johan har 2 022 följare på Twitter. Biskopen skrev 268 tweets och nämndes i tweets 534 gånger. 62 procent av Johans följare på Twitter är män. Den största ålderskategorin är 35-54 år. Räckvidden för Twitterkontot var förra året 245 700.

FRÄMJANDE

Under 2016 fick Svenska kyrkans hemsida ett nytt utseende. I detta arbete påverkades inte endast Lunds stifts webbplats utan avdelningen uppdrogs av Kyrkokansliet i Uppsala att arrangera webbverkstäder för församlingarna. Totalt arrangerades 11 webbverkstäder under perioden mars-december och drygt 120 medarbetare i församlingarna deltog.

Under september arrangerade avdelningen för tredje året en operativ KOM-dag. Det övergripande temat för kommunikationsdagen var den nya hemsidan och deltagarna kunde fördjupa sig i olika områden som till exempel bildhantering, sociala medier och rörlig bild. Drygt 50 personer deltog under dagen.

På förfrågan har avdelningen tagits i anspråk för olika workshops i församlingar. Det har till exempel handlat om intranätsutveckling, internkommunikation eller kommunikationsstrategier. Avdelningen har även rådfrågats vad gäller rekrytering av kommunikatörer i församlingar.

Lunds stifts kommunikatörsnätverk består av ungefär 25 personer som utbyter erfarenheter kring kommunikativa utmaningar. Under 2016 erbjöd avdelningen en särskild fortbildningssatsning inom området "Coachande förhållningssätt" för att stärka och utveckla professionen och dess bidrag till organisationen. Fortbildningen bestod av fyra halvdagar under hösten samt en studieresa till Danmark där olika verksamheter besöktes. Därtill arrangerades ytterligare en nätverksträff då en gästföreläsare från Malmö stad berättade om kommunens satsning på rörlig bild.

SAMVERKAN

Medarbetare på avdelningen deltar i de regelbundna videokonferenser och samlingar som Kyrkokansliet inbjuder till.

Lutherska världsförbundets och Katolska kyrkans gemensamma högtidlighållande av reformationen den 31 oktober 2016 med kringarrangemang tog mycket tid i anspråk i form av för-, under och efterarbete. Bland annat så rekryterade avdelningen i samverkan med Kyrkokansliet flertalet frivilliga ur kommunikatörsnätverket för att arbeta med kommunikationsuppgifter inför gudstjänsten i Lund såväl som vid evenemanget i Malmö Arena. Avdelningen samverkade också i detta avseende med Lutherska världsförbundet.

FÖRVALTNING AV KANALER

Intranätet

Antalet användare var 12 658 och intranätet hade 119 231 visningar förra året. Det är en minskning med 15 procent jämfört med rekordåret 2015 då användandet ökade med 405 procent. Bland de mest besökta sidorna finns Kurser och arrangemang, Kollekt, Nyheter och Resurser för församlingen.

Externa hemsidan

60 887 användare besökte under 2016 Lunds stifts hemsida vilket är 7 procent färre besökare än året dessförinnan. Flest besökare hade sidan den 31 oktober i samband med påvebesöket. Antalet sidvisningar var 239 139, vilket är en minskning med nästan tio procent jämfört med året innan. Nästan hälften, 49 procent, är nya besökare på webbsidan.

Lunds stifts facebookside

Stiftets facebookside har drygt 1 900 gillare, vilket är en ökning med 20 procent från 2015. Antalet gillare är flest av alla stift. Facebook är således stiftets största kanal. Under förra året var den totala räckvidden 1 506 736, det är en summering av antalet unika användare som går in per dag. Året dessförinnan var räckvidden 625 759.

Youtube och Vimeo

På Lunds stifts Youtube-kanal publicerades under förra året 24 videoklipp. Sammanlagt var det 6 151 visningar direkt på Youtube-sidan. Utöver dessa inslag lades en del videoklipp in direkt på Facebook, som är den största kanal även när det gäller rörligt material. Tittarsiffrorna därifrån är inte inräknade här. Sedan Lunds stifts Youtube-kanal startade har vi haft 106 459 visningar.

2016 startades en ny videokanal – Lunds stift på Vimeo. Där samlas klipp som framförallt har en intern publik och där man till skillnad från Youtube även har möjlighet att ladda upp längre inslag. Det kan exempelvis handla om våra filmer om hur församlingar jobbar med flyktingfrågan. På Vimeo-kanalen hittar man också vårt populära filmade nyhetsbrev för alla som jobbar med barn och unga – ”Inte mer än tre minuter”. Totalt under året publicerades 35 videoklipp på Vimeo och inslagen hade 3 399 spelningar.

Under året testades även möjligheten att sända ”live”-video via Facebook. Denna metod med direktsändningar testades framförallt i samband med reformationsuppmärksammandet där ett videoklipp totalt nådde drygt 110 000 personer. Metoden användes även under biskopsvisitationen i Frosta kontrakt under den interna dagen.

Verksamhetsberättelse

Lunds stifts nyhetsbrev

Lunds stifts digitala nyhetsbrev skickades varannan vecka till närmare 1800 e-postadresser. I nyhetsbrevet förmedlas information om aktuella händelser, kurser, lediga tjänster med mera.

Stiftssidan i Kyrkans tidning

Under året togs beslut om att lägga ner Lunds stiftssida i Kyrkans tidning. Detta till förmån för rapportering i andra kanaler.

Mediearbetet i övrigt

Under 2016 skickades det ut 22 pressmeddelanden från Lunds stift. Tre medieseminarier arrangerades för studenterna på Svenska kyrkans Utbildningsinstitut samt ett för kyrkoherdarna i Skytts kontrakt.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 25	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	46	50	-4
Verksamhetskostnader	-987	-1 100	113
Personalkostnader	-2 617	-3 360	743
Årets resultat	-3 558	-4 410	852

HUVUDPROGRAM 30

ORGANISATIONS- OCH RÄTTSAVDELNINGEN (ORA)

UPPDRAG

I avdelningen ingår följande arbetsområden:

- Församlings- och pastoratsindelning.
- De kyrkliga valen.
- KIL (Kyrkoherdeskifte i Lunds stift).
- Beredning av ärenden i domkapitlet om tillsyn över präster och diakoner, beslutsprövning, behörighetsprövning och yttranden rörande präster och diakoner m.m.
- Stiftelseärenden.
- Råd, stöd och hjälp till församlingar, anställda och förtroendevalda i rättsliga frågor samt frågor om arbetsmiljö, rekrytering, jämställdhetsarbete, ledarskap, organisation arkiv och diarium, samt deltagande vid prostvisitationer.

VERKSAMHETEN

Arbetet med indelningsfrågorna

Det var budgeterat medel för stöd hjälp till de pastorat och församlingar som hade planer på att gå samman. Det var tänkt att bidrag skulle kunna ges till de berörda enheterna för att bl.a. ta in konsult hjälp för att gå igenom befattningsbeskrivningar, delegationsordningar och andra dokument. Ingen har dock utnyttjat denna möjlighet. Under 2016 har följande indelningsändringar gjorts i Lunds stift. Oppmanna-Vånga pastorat har gått samman till en församling benämnd Oppmanna-Vånga församling, Borrby, Hammenhög och Stiby pastorat har gått samman till en församling benämnd Gärsnäs församling. Malmö norra och Malmö södra kontrakt har lagts samman till Malmö kontrakt samt Vemmenhögs m.fl. kontrakt har lagts samman med Österlens kontrakt. Det är biskop Johan som beslutar om kontraktsindelningen och arbetet med översyn av kontraktsorganisationen kommer att fortgå.

Församlingsinstruktionerna

Utvecklingsavdelningen har ansvaret för granskning av församlingsinstruktionerna. ORA bereder ärenden till domkapitlet som gäller anhållan om dispens med att inkomma med församlingsinstruktionen. Under 2016 har 16 dispensansökningar handlagts.

Efterträdarval

Om en ledamot eller ersättare i kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige avgår skall

Verksamhetsberättelse

stiftsstyrelsen enligt kyrkoordningen utse en efterträdare. Stiftsstyrelsen har delegerat till juristerna på ORA att utse nya ledamöter och ersättare. Under 2016 har 97 ärenden om efterträdarval handlagts.

Behörighetsprövning

Inom ORA bereds ärenden där domkapitlet gör behörighetsprövning och avger yttranden inför församlingarnas anställning av präster och diakoner. 188 präst- och diakontjänster, varav 19 kyrkoherdetjänster har behandlats vid domkapitlets sammanträden. Personalspecialisten har ingått i domkapitlets intervjugrupp. Denna grupp, som också innehåller två av domkapitlets ledamöter, intervjuar de sökande till ledigförklarade kyrkoherdetjänster och vissa komministertjänster i stiftet. 30 sådana intervjuer har genomförts under året. Personalspecialisten har dessutom medverkat vid antagningskonferens för präster och diakoner samt genomfört test på kandidaterna till antagningen.

Diarie- och arkivfrågor

Grundkursen i diarieföring och arkivering som stiftsarkivarien började ge 2014 fortsatte även under 2016. Sammanlagt gavs kursen vid fyra tillfällen med totalt 38 deltagare.

Det nya upplägget för prostvisitationer har fortsatt. Under året har det genomförts 23 prostvisitationer. Arkivarien deltar under en halvdag per församling eller pastorat. I arkivariens tjänst ingår också löpande arkivhållning och stöd till anställda på stiftskansliet i dokumenthanteringsfrågor.

Arkivarien deltar i Kyrkokansliets GADD-projekt, som syftar till att erbjuda enhetlig arbetsätt och gemensamma systemstöd i arbetet med diarieföring och arkivering inom Svenska kyrkan.

Arbetsmiljöarbete, organisation- och ledarutveckling

Organisation- och ledarutvecklaren har under året processlett KIL-arbetet kring erfarenheter och metoder samt justerat processbeskrivningen.

Det har genomförts en första omgång av kursen "Ny kyrkoherde" samt påbörjats planering av andra omgången. Utbildningen "Ny kyrkoherde" görs tillsammans med stiftsadjunkten för ledarskapsutveckling. Det har även genomförts ledningsgruppsutveckling, utbildning för två ledningsgrupper samt ledarskapsdagar under en prostresa. Genomfört kyrkoherdemöte som biskop Johan kallat till. Under året har det även genomförts utbildning och information i samtliga kontrakt förutom två kring organisatorisk och social arbetsmiljö. Vidare har det genomförts en arbetsmiljökonferens på temat "hälsofrämjande arbetsplatser".

Kyrkoval 2017

Arbetet med kyrkovalet 2017 påbörjades under hösten 2016 bl.a. med valdistriktsindelning i församlingar samt planering av valnämnds- och nomineringsgruppsutbildningar.

ÖVRIGT

Medarbetare vid organisations- och rättsavdelningen har genomfört KIL-uppdrag i 10 pastorat/församlingar.

Assistenten inom ORA skriver kallelser till domkapitlets sammanträden, förbereder efterträdarval och expedierar besluten sam beslut om bidrag ur fonder med mera.

Medarbetare på ORA har hållit utbildningspass för blivande präster på Svenska kyrkans utbildningsinstitut samt deltagit i andra utbildningsinsatser.

Varje år arrangeras en kyrkojuristträff där jurister från stift och nationell nivå träffas för att diskutera kyrkojuridiska frågor. 2016 arrangerades den av Lunds stift.

Domkapitlet har under året avgjort 4 besluts- och överklagningsärenden, fyra ärenden om befogenhetsprövning, sju ärenden om tillsyn av vigningstjänsten för präster och. Ärendena har beretts vid avdelningen.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 30	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	103	10	93
Verksamhetskostnader	-292	-489	197
Personalkostnader	-4 666	-4 826	160
Årets resultat	-4 854	-5 305	451

Verksamhetsberättelse

HUVUDPROGRAM 40

UTVECKLINGSAVDELNINGEN

UPPDRAG

Utvecklingsavdelningens uppdrag är att stödja och främja församlingarna i stiftet när de utför kyrkans grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Detta ska ske utifrån Lunds stifts vision *Bottna i nåden – Skapa i världen*. Avdelningens mål att främja församlingarna genom utvecklingsprocesser och utmaningar i form av inspiration och fördjupning samt att kompetensförsörja och kompetensutveckla genom stöd.

VERKSAMHET

Utvecklingsavdelningen arbetar nära stiftets biskop för att främja stiftets församlingar, deras medarbetare och organisation. Avdelningen har under året samverkat med Svenska Kyrkans Unga. Avdelningen har också svarat för beredningen av församlingars ansökningar om riktat församlingsbidrag, samt yttranden över församlingsinstruktioner.

Främjandet har skett genom utvecklingsprocesser i projektform som utgår från Lunds stifts vision och stiftsstyrelsens prioriteringar. Undervisning har varit ett prioriterat utvecklingsområde under 2016. Projektet *Inspirera lärande* och samlas kring hoppet arbetade med tjugotre församlingar från stiftets samtliga kontrakt och stärkte församlingarna utifrån en helhetssyn på dopuppföljning som ett livslångt lärande där människor får möjlighet att växa i sin förmåga att samtala om och leva i tro. Ett nystartat konfirmandnätverk, *Konfirmation på nya arenor*, med fokus på att undanröja onödiga hinder för konfirmation genom att pröva nya arbetsformer involverade 20 församlingar. Dessutom gavs bidrag till församlingar som ville utveckla samverkan i konfirmandarbetet och arbetet med konfirmander i behov av särskilt stöd. Till *Inspirera lärande* och samlas kring hoppet knöts också stiftets medverkan i kyrkostyrelsens särskilda satsning *Dela tro – Dela liv*, där Lunds stift medverkade i sju externfinansierade delprojekt, varav ett var riktat mot ideellas fördjupning kring kristen tro. Detta projekt, *Frivilligakademin*, sker i samverkan med Växjö stift, är knutet till Lunds stifts folkhögskola i Jämshög och involverar Sensus. Därutöver pågick arton samverkansprojekt kring undervisning i stiftet finansierade av riktat församlingsbidrag. Ytterligare ett externfinansierat projekt, *Cusanus*, hör till undervisningssatsningen och rör dialogen mellan naturvetenskap och kristen tro. Samtliga dessa projekt fortsätter under 2017.

Ett särskilt undervisningsprojekt i form av ett ekumeniskt ungdomsmöte mellan unga representanter från hela Lunds stift och unga katoliker genomfördes i anslutning till Lutherska världsförbundets och Katolska kyrkans gemensamma högtidlighållande av reformationen, som ägde rum i Lund och Malmö den 31 oktober 2016. I ungdomsmötet deltog 86 ungdomar, som bland annat fick möta ärkebiskopen, Lunds stifts biskop och den katolske biskopen för ett samtal. Lunds stift finansierade huvuddelen av detta möte.

Ledarskap har fortsatt vara prioriterat som utvecklingsområde under 2016. Ett strategiskt ledarskapsprogram har utgått från den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen där Lunds stift examinerade 9 präster. Programmet har utbildat 11 nyutbildade kyrkoherdar och tillhandahållit handledningsgrupper och kurser för aktiva kyrkoherdar. En kyrkoherdesamling för hela stiftet initierad av biskopen skedde våren 2016 med temat andligt ledarskap och samlade 81 deltagare.

Stiftets utbildningar för unga ledare samt ledarskapet inom Svenska kyrkans unga för samman ideellt engagemang med ledarskap. Avdelningen har genomfört två utbildningar för unga, dels för unga konfirmandledare med 42 deltagare under våren och 46 under hösten och dels utbildningen Unga med uppdrag som samlat 139 deltagare. Att ta vara på dessa ideella krafter är ett uppdrag som handlar om att ta tillvara människor som i konsekvens av sitt dop vill bidra med sin specifika kompetens, sina nätverk och visioner som i sin tur kan påverka och förnya församlingarna. Lunds stift är också med i Ideellt Forum. Där har fem församlingar under våren och sju under hösten genomfört kursen Att leda ideella.

En satsning på kyrkans närvaro i samhället skapade beredskap att möta de sociala utmaningar Svenska kyrkan ställs inför i ett samhälle i förändring och stimulera till utveckling och nytänkande. Detta blev särskilt tydligt under 2016 då många av stiftets församlingar fick extra stöd i sitt arbete med asylsökande och flyktingar. Externa medel från regeringen och Svenska kyrkans nationella nivå i en omfattning av drygt fyra miljoner kronor har efter kyrkomötesbeslut fördelats via Lunds stift. Stiftskansliet fick också extra stöd på drygt två miljoner för att förstärka sin organisation. Som en följd bildades Supporteamet Migration dit en teamledande stiftsdiakon samt en halv assistenttjänst omfördelades. Därutöver kompetensförstärktes teamet via projektjänster och tjänsteköp till exempel kring psykosocialt stöd och kulturellt brobyggande. Denna externfinansierade satsning kommer enligt kyrkomötesbeslut att bestå till och med 2019. Till teamet knöts också stödet från Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar. Under 2016 har en lägesbild över asylsökande och mottagande av nyanlända i Lunds stift tagits fram och spridits i stiftet. Många församlingsbesök har genomförts för att ge stöd i arbetet med målgruppen. Löpande kontakter har skett med Migrationsverket och Länsstyrelsen.

Därutöver har arbetet fortgått med att främja diakonal utveckling i stiftet.

Genom inspiration och fördjupning i kurser, konferenser och nätverk har församlingarna utmanats i sin reflektion över kyrkans uppdrag. Här är barn och unga särskilt viktiga och stiftet har satsat på samlingar med inriktning mot arbetet med barn och unga. Att tyda tecknen samlade 300 deltagare. Lunds stift har utnämnt en samordnare för de kyrkliga förskolornas fortbildningsverksamhet. Inspiration och fördjupning har genomförts, framförallt för dem med kyrkans profilutbildningar. Kontraktskonsulentarbetet har varit kansliets sätt att stå i direkt dialog med företrädare för hela stiftet. Under 2016 utreddes organisationsformen för dessa konsulenter och arbetet avslutades i och med årsskiftet. Nya nätverk ska starta i nära dialog med kontraktsprostarna.

Verksamhetsberättelse

Kompetensförsörjningens syfte är att stödja församlingarna så att uppdraget kan utföras. Det sker genom rekryteringsarbete inklusive praktik för de fyra profilyrkena: präst, diakon, församlingspedagog och kyrkomusiker. Under 2016 har 63 praktikperioder genomförts. För att stödja församlingsarbetet har en satsning gjorts på institutionssjälavården, där nya direktiv antogs under 2016 och Lunds stift fått samordnare för militärsjälavård och universitetskyrka. Samordnare för HBTQ-frågor och en samekaplan har också utsetts under 2016.

Telefonsjälavården är av stor betydelse för människor i krissituationer. Under 2016 togs totalt 68 000 samtal emot, och efterfrågan på jourhavande präst i chattkanalen ökade kraftigt.

Själavårdscentrums enskilda samtal har omfattat drygt 200 personer och 167 personer har fått arbetshandledning. Utbildning i själavård för unga har genomförts tillsammans med Göteborgs stift för 20 personer. Stiftets arbete med döva har bland annat samlat till gudstjänst och andakt 48 gånger.

EKONOMI

Avdelningens arbete med att främja den grundläggande uppgiften omfattar utöver budget extern finansiering från nationell nivå för förstärkning av flyktingarbetet, Dela tro-Dela Liv och från John Templeton Foundation via Uppsala universitet för Cusanusprojektet. Dessa projekt pågår även 2017 och överskottet har avräknats resultatet. Sammanlagt visar avdelningen ett överskott om drygt 2 miljoner kronor, varav 1,2 miljoner på lönesidan, på grund av vakanser samt att en del lönekostnader finansieras med externa medel.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 40	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	8 374	1 582	6 792
Verksamhetskostnader	-11 285	-5 928	-5 357
Personalkostnader	-16 806	-17 430	624
Årets resultat	-19 718	-21 776	2 058

HUVUDPROGRAM 50

EGENDOMSAVDELNINGEN

UPPDRAG

Svenska kyrkans prästlönetillgångar består av jord, skog och fondkapital som förvalts av kyrkan i många århundraden. På uppdrag av kyrkomötet förvaltar stiftens prästlönetillgångarna. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt egendomsnämnden för att förvalta tillgångarna. Det operativa arbetet utförs av egendomsavdelningen på stiftskansliet. Avdelningen ansvarar också för att genom främjande hjälpa församlingarna i Lunds stift med frågor avseende arrende och andra fastighetsfrågor.

Prästlönetillgångarnas ändamål är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. De ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

VERKSAMHETEN

Egendomsavdelningens huvudsakliga uppgift är att förvalta jordbruksmark, skog och fondmedel som ingår i prästlönetillgångarna. Det löpande arbetet består i att bedriva aktivt skogsbruk i egen regi, förvaltning av jordbruksfastigheter, köp och försäljning av fastigheter och mycket mer.

Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna betalas med inkomsterna från denna förvaltning. Prästlönetillgångarna bär således sina egna förvaltningskostnader.

Den årliga avkastning som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna samt till stiftet. Utdelningen 2016 föreslås bli densamma som 2015, det vill säga 72 miljoner kronor. Av utdelningen delas 36 miljoner kronor ut till församlingarna och 36 miljoner kronor till stiftet som en särskild utjämningsavgift.

Lunds stifts prästlönetillgångar upprättar en separat årsredovisning där man kan läsa mer om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 50	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	7 522	7 936	-414
Verksamhetskostnader	-96	-90	-6
Personalkostnader	-7 735	-8 096	361
Årets resultat	-310	-250	-60

Verksamhetsberättelse

GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER

Kostnadsstället omfattar i huvudsak kostnader för arbetsmiljö och sjuk- och hälsovård, rekrytering, gemensam fortbildning och trivselresurser.

Kostnaderna för arbetsmiljö, företagshälsovård och olika rehabiliteringsinsatser har varit 250 937 kr (jämfört med 314 783 kr för 2015), vilket innebär 3 006 kr per anställd (jämfört med 4 881 kr för 2015). Under 2016 har en person varit föremål för särskilda rehabiliteringsinsatser.

Friskvårdskommittén har förmedlat bidrag till motionsaktiviteter åt 42 anställda till ett värde av 88 140 kr.

PERSONALSTATISTIK

Under året har Lunds stiftskansli haft i genomsnitt 83,5 antal anställda (inklusive pastorsadjunkter).

Påbörjade anställningar

Fyra stycken har tillsvidareanställts under året: stiftsdirektor, jordbruksförvaltare, stiftsingenjör och stiftsadjunkt för andlig vägledning.

Sju personer har projektanställts varav fyra till projektet Team Migration, en till projektet Lärandefestivalen, en till ESF-projektet och en har anställts som rörelseinnovatör för Svenska Kyrkans Unga i Lunds stifts räkning.

Två vikarietillsättningar under året: En vikarie anställdes under rekryteringsprocessen av en stiftskonsulent för barn och unga med särskilt fokus på Svenska kyrkans unga i Lunds stift och en vikarie anställdes som tillförordnad chef för utvecklingsavdelningen.

Nio stycken pastorsadjunkter påbörjade sina anställningar.

Rekrytering av kaplan, stiftsadjunkt till själavårdscentrum, stiftskonsulent för barn och unga med särskilt fokus på Svenska kyrkans unga i Lunds stift avslutades 2016 och anställningar tillträds under 2017. Rekryteringsprocessen av stiftantikvarie och stiftsadjunkt för mission påbörjades i december 2016.

Avslutade anställningar

Åtta medarbetare har avslutat sin anställning varav sex tillsvidareanställda (löneadministratör, kommunikationschef, två stiftskonsulenter, stiftsadjunkt till Själavårdscentrum) och två vikariat (vikarierande stiftsjurist på egendomsavdelningen, tf. avdelningschef på utvecklingsavdelningen). Av dessa åtta var två pensionsavgångar.

Åtta pastorsadjunkter avslutade sina anställningar.

Två stiftsmedarbetare har beviljats nedtrappning i tjänstgöringsgrad enligt 80/90/100 modellen. Två medarbetare har fått beviljad tjänstledighet under sex månader.

Stiftskansliets personal i siffror. Jämförelsetalen för 2015 anges inom parentes.

Av vikt är att tillägga att för 2016 ingår även pastorsadjunkter i statistiken.

	Totalt	Kvinnor	Män
Medellön	38 351 kr (39 044 kr)	37 518 kr (37 601 kr)	39 462 kr (40 872 kr)
Slutat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	16 (9)		
Börjat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	22 (9)		
Sjukstatistik – total sjukfrånvaro/ ord. arbetstid – alla	1,37 % (3,65 %)	1,59 (4,98 %)	1,09 % (1,78 %)
29 år eller yngre	0,68 % (0 %)	1,08 % (0 %)	0,30 % (0 %)
30–49 år	4,16 % (3,35 %)	5,82 % (4,48 %)	2 % (0 %)
50 år eller mer	2,07 % (3,87 %)	3,17 % (5,05 %)	0,68 % (2,24 %)
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro – Alla–	43,92 (19,59 %)	53,48 (24,58 %)	0 (0)
Direkta utbildnings- kostnader	181 856 kr (236 253 kr)		
Pensionsavgångar, prognos –	År		
den anställda kan	2017	3 (varav 2 är >65 år)	
välja att arbeta	2018	9	
vidare till 67 år.	2019	1	
	2020	1	

FRAMTIDEN

Tre stycken pensionsavgångar kommer att ske under 2017. I enlighet med stiftsstyrelsens beslut ska varje pensionsavgång medföra att aktuell tjänst och dess omfattning prövas. Det är viktigt att säkerställa att tjänsterna motsvarar framtida kompetensbehov vid stiftskansliet.

Verksamhetsberättelse

HUVUDPROGRAM 70

BIDRAG

Under denna rubrik bokförs alla typer av bidrag till tjänster. Lunds stift betalar exempelvis bidrag till vissa tjänster i församlingar/pastorat för institutionssjälavård. Direktiv och riktlinjer samt beslutade beräkningsgrunder för institutionssjälavård är utgångspunkten för de bidrag som delas ut från och med 2012.

Under bidrag redovisas också kostnaderna för präster i telejouren. Bidrag till organisationer har utbetalats enligt budget till Jämshögs folkhögskola, Stiftsgården Åkersberg samt övriga beslutade organisationer. Samverkansavtalet med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar finansierades av ett bidrag på 400 tkr. Bidraget till Skåne stadsmission för prästtjänst utbetalades inte då tjänsten var fortsatt vakant.

Av de ej beslutade bidraget på 2000 tkr betalades 125 tkr till Svenska kyrkans Lekmannaförbund, 100 tkr till Lunds pastorats pilgrimsverksamhet, ett extra mandatstöd inför valet 2017, 100 tkr till Skåne Stadsmission för deras 100-årsjubileum samt ett extra bidrag inför reformationsjubiléet om 500 tkr. Tillsammans med stiftelsen Sodalitium Majus Lundense och Stiftsgården Åkersberg gavs också bidrag till jul- och sommarläger för socialt och ekonomiskt utsatta barn och familjer.

7001 BIDRAG TILL TJÄNSTER – INSTITUTIONSSJÄLAVÅRD

Bidrag om ca 152 tkr betalades inte ut till sjukhuskyrkan i Ängelholm och fängelsekyrkan i Stora Köpinge på grund av vakanser under året.

7103 BUFF KYRKANS UNGDOMSFILMPRIS

Årets pris gick till filmen *Microbe & Gasoline*, i regi av Michel Gondry. Juryns motivering:

Här skildras mångfacetterat och nyanserat relationen mellan två pojkar och deras omvärld. Deras vänskap präglas av humor och charm, påhittighet och egensinne, djup lojalitet och massor värme. Vi tas med på vännernas excentriska äventyr genom Frankrike i hemmabyggt lådhusbil, en resa fylld av smarta filmreferenser och nakna känslor som alla känner igen. Stora som små ämnen berörs lika övertygande. Filmen fullkomligen skriker ut att det är okej, det är bra, det är bäst att vara och tänka annorlunda och gå sin egen väg.

Priset delades ut av biskop Johan.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 70	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	1 041	50	991
Verksamhetskostnader	-19 850	-18 961	-889
Personalkostnader	-954	-1 860	906
Årets resultat	-19 763	-20 771	1 008

Verksamhetsberättelse

HUVUDPROGRAM 80

FINANSIERING

Kyrkoavgiften blev 940 tkr lägre än budgeterat medan stiftsbidraget blev 9 tkr högre än budgeterat. Resultatet för kapitalplaceringarna blev 718 tkr bättre än budgeterat, cirka 3 317 tkr. Vid årets utgång uppgick marknadsvärdet på Lunds stifts kapitalplaceringar till 102 MSEK mot bokfört värde om 87,3 MSEK, ett dolt övervärde om 14,7 MSEK. Kapitalplaceringarna följer Svenska kyrkans etiska riktlinjer och är placerat i Kammarkollegiets aktiekonsortium Spiran, Kammarkollegiets räntekonsortium, Kammarkollegiets företagsobligationskonsortium, Swedbank Roburs Talenten aktiefond Mega samt Talenten räntefond Mega.

FINANSIELLA INSTRUMENT, MSEK

Kapitalförvaltare	Instrument	Bokfört värde	Marknadsvärde
Kammarkollegiet	Aktiekonsortiet Spiran	30,6	42,9
Kammarkollegiet	Företagsobligationskons.	15,9	16,1
Kammarkollegiet	Räntekonsortiet	15,4	14,8
Swedbank Robur	Talenten Aktiefond Mega	14,1	17,1
Swedbank Robur	Talenten Räntefond Mega	11,3	11,1
Summa		87,3	102,0

Avskrivningarna blev 0,4 MSEK lägre än budgeterat eftersom investeringar i nya bilar fördröjts och de befintliga bilarna blev fullt avskrivna redan under 2014.

Kassaflödet för 2016 var positivt om cirka 17 MSEK på grund av det positiva resultatet för året samt att stiftelsen Lunds stiftsgård amorterade av hela sitt lån under året om 5,95 MSEK. Dessutom har kyrkobyggnadsbidrag inte utbetalats i den takt som avsättningen ökat.

EKONOMISK ANALYS

Huvudprogram 80	Utfall 2016	Budget 2016	Avvikelse
Intäkter	97 787	98 717	-930
Verksamhetskostnader	1 859	700	1 159
Personalkostnader	0	0	0
Årets resultat	99 646	99 417	229

Kommentar till det ekonomiska utfallet

Det sammanlagda resultatet är ett överskott om 3,7 MSEK jämfört med det budgeterade resultatet om 0,3 MSEK. Denna skillnad beror på ett flertal faktorer som varit svåra att förutse vid arbetet med budget 2016.

Året har präglats av bidrag till olika verksamheter från diverse håll. ESF-projektet som finansieras av EU-medel, flyktingarbetet som finansierats av statliga medel och från trossamfundet Svenska kyrkan och införandet av GIP och GAS som finansierats med riktade församlingsbidrag. Dessa projekt har inte budgeterats fullt ut i budget 2016 men vi har erhållit täckning av kostnaden via bidrag eller så har stiftet agerat som vidareförmedlare av bidrag.

Den största bidragande orsaken till det positiva utfallet är personalkostnaderna som blev lägre än budgeterat. Detta berodde på att antalet pastorsadjunkter uppgick till 8 personer medan budgeterat var 12. Under året har stiftskansliet haft ett antal vakanser, föräldraledighet samt tjänstledighet. Allt detta tillsammans medförde att personalkostnaderna blivit 3,9 MSEK lägre än budgeterat.

SAMMANSTÄLLNING AV AVVIKELSER MOT BUDGET:

Huvudprogram 10	+1 553
Huvudprogram 20	-2 630
Huvudprogram 25	+852
Huvudprogram 30	+451
Huvudprogram 40	+2 058
Huvudprogram 50	-60
Huvudprogram 70	+1 008
Huvudprogram 80	+229
Summa avvikelser	+3 461

FRAMTIDEN

Omvärlden är stadd i ständig förändring och det ställer Svenska kyrkan inför utmaningar. Utmaningarna som Svenska kyrkan står inför är såväl teologiska, ekonomiska som organisatoriska. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna.

Förväntan på en kyrka som är aktiv i samhället är stor i vårt stift och aktualiseras av migrations- och flyktingfrågorna, men också av kyrkan som aktör i den sociala ekonomin. Inom dessa områden kommer en betydande mängd externa medel att fortsätta att tillföras.

Undervisning, ledarskapsfrågor, rekrytering liksom utbildning av och kring ideella kommer att fortsätta att vara viktiga i den nära framtiden.

En satsning på mission till dem som tillhör men inte delar kyrkans liv är viktig.

Verksamhetsberättelse

En annan särskild utmaning för kyrkan är att människor har liten kunskap om kristen tro och livshållning. Undervisnings-, dop- och missionsarbetet behöver därför intensifieras i stiftets församlingar.

Gudstjänstlivet i stiftets församlingar ska främjas och människor ska ges möjlighet att växa i sin tro.

Viktiga kommunikationsfrågor för Svenska kyrkan att lösa över tid är:

- Hur är kyrkan tillgänglig)
- Hur vi samtalar med varandra och andra?
- Vad vi säger om kyrkans identitet och uppdrag?

Som Svenska kyrkans främste företrädare i stiftet har biskopen en tydlig roll som opinionsbildare, vilket ställer krav på ett fortsatt proaktivt mediarbete. Proaktivt mediarbete är emellertid också viktigt för alla församlingar för att tydliggöra engagemang och handlingskraft.

Det har under flera år förts diskussioner om vad Svenska kyrkan kan göra för att minska medlemstappet. Även om frågan ständigt är aktuell har det senaste årets granskningar aktualiserat frågan på ett akut sätt

Undersökningar som nationell nivå genomfört visar att människors relation till kyrkan är skör och har blivit än skörare till följd av granskningar och debatt. Granskningarna har påverkat förtroendet för organisationen i negativ bemärkelse och i många fall leder granskningarna till att medlemmar lämnar kyrkan. Därför är det nödvändigt att redan nu arbeta med samordnade kommunikativa insatser för att dels återvinna förtroendet och dels för att bygga starkare relationer med medlemmar – och därigenom minska framtida medlemstapp.

Ett arbete behöver göras för att förmedla vad Svenska kyrkan gör till de medlemmar som är osäkra på sin tro och har en församlingssvag eller ingen relation alls med sin församling. Medlemmar ur denna grupp lämnar kyrkan i samband med deklaration och kyrkoval. Det är också viktigt att inte glömma bort den gruppen medlemmar som har en tro och har en församlingsnära relation. Stiftskansliets roll blir då att stödja församlingarna i deras kommunikation med medlemmarna – ge församlingarna verktyg för kommunikationen.

En annan tydlig utmaning för kyrkan är hoten mot en hållbar utveckling för hela planeten både när det gäller klimat, resurser, utveckling och rättvisa. Framöver bör vi arbeta för att integrera FN:s 2030 mål i vårt miljö- och hållbarhetsarbete och verka för att uppnå en allt större medvetenhet så att hållbarhetsfrågorna blir en självklar del i allt arbete. En ny struktur för det arbetet på stiftskansliet behöver tas fram. Stiftskansliets arbete med fastigheter, energieffektivisering, solceller och att se över upphandling är viktiga områden, men det praktiska och teologiska måste gå hand i hand. Det måste bli tydligt att åtgärderna är en del av att vara kyrka och att det blir en viktig del i församlingarnas uppdrag.

Genom att främja arbetet inom de gemensamma samverkansområdena GIP (Gemensam IT-plattform), GAS (Gemensamt administrativt stöd, ekonomi och

personal), kan stiftet bidra till en hållbar utveckling och till att det finns en likvärdig kvalitet i hela stiftet trots olika förutsättning- ar. Att främja en för kyrkan gemensam finans- och inköspolicy bidrar också till hållbarhet.

Arbetet med samverkan fortsätter under 2017 och kommer att struktureras upp, bland annat genom stiftskansliets nya organisation – Avdelningen för samverkan bildas.

År 2017 medför stora utmaningar även inom det kyrkoantikvariska området efter Kyrkomötets beslut avseende Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningssystem. För att möta framtidens ökade arbetsbelastning anställer Lunds stift ytterligare en stiftsantikvarie som tillträder den 1 juni 2017.

Svenska kyrkans röst måste vara tydlig och väcka uppmärksamhet. Det är en utmaning att stärka det goda samtalet och bidra till reflektion och att samverka med andra idéburna rörelser. Det är viktigt att ha en tydlig koppling mellan biskopsämbetet och kansliet och att det skapas goda förutsättningar för Svenska kyrkans och Lunds stifts framtid.

Förvaltningsberättelse

INFORMATION OM LUNDS STIFT

Lunds stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Skåne och Blekinge. Grunden i stiftets organisation är församlingarna. I Lunds stift fanns 169 församlingar under 2016. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Lunds stift (252010-0070) är Svenska kyrkans regionala nivå och dess grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att främja och ha tillsyn över församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission samt över församlingarnas förvaltning. Främjandet sker genom att erbjuda utbildning och fortbildning men också genom rådgivning för att stödja och stimulera församlingar, anställda, förtroendevalda och ideella i deras uppgift. Stiftet har också ansvar att se till att församlingarna följer Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, och tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag samt förvalta prästlönетillgångarna.

Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att den finns en biskop i ledningen för stiftet. Till biskopens uppgifter hör att svara för ledning och tillsyn samt inspirera verksamheten i stiftet.

I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Tillsammans med domkapitlet har biskopen tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Högsta beslutande organ för ett stift är ett demokratiskt valt stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse som är stiftets verkställande organ. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen.

LUNDS STIFT ÄR ETT ANRIKT STIFT

Lunds stift har en mer än tusenårig historia. Lund blev biskopssäte redan 1060 och upphöjdes 1103 till ärkestift över hela dåvarande Norden. Vår nuvarande biskop Johan Tyrberg är nummer 69 i följd av biskopar i Lund. Lunds domkyrka är stiftskatedral och även Nordens största romanska kyrka. Kyrkan började byggas redan i början på tusentalet och är idag en av Sveriges största turistattraktioner.

I Lunds stift finns över 500 kyrkor som används för gudstjänster, dop, konfirmationer, vigslar, begravningar, konserter och mycket mer. Våra kyrkor och kyrkogårdar rymmer stora andliga och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan i Lunds stift har cirka 3000 anställda varav i runda tal 480 präster, 120 diakoner, 260 kyrkomusiker och 150 församlingspedagoger.

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk kyrka och en del av den världsvida kyrkan. Lunds stift har vänstift i Sydsudan och Tyskland samt en vänrelation med palestinska kristna.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige har under 2016 sammanträtt två gånger.

Av Stiftsfullmäktiges beslut under 2016 kan särskilt nämnas följande:

- Ansökan från Stiftelsen Lunds stiftsgård, stiftsfullmäktige beslutade att till stiftsstyrelsen delegera ärendet om utlåning av högst 30 mkr.
- Valkretsindelning inför valet 2017.

Stiftsfullmäktige har tagit emot, och lämnat till stiftsstyrelsen att bereda, följande motion:

- Motion ang. överskottsmål i Lunds stifts budget.
- Motion ang. aktualisera Lekmannaförkunnelsen till att vara en naturlig plats i kyrkans uppgift att göra Kristus känd och trodd i världen.
- Motion ang. att adjungera representanter från Svenska kyrkans Unga till stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsens sammanträden.

Under 2016 av fullmäktigeledamöter ställda frågor till stiftsstyrelsen ordförande, biskop Johan:

- Inför kyrkovalet 2017 har Valkansliet i Uppsala introducerat ett nytt datoriserat "kandidatsystem", vilket innebär att all registrering av kandidater till lokalt kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet mm ska nu ske via kandidatsystemet

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har under året haft tio sammanträden, varav ett i samband med en tvådagarsöverläggning i april då bl. a prioriteringsprocessen för 2018 och framåt startade upp i Lunds stift. I samtalen deltog kontraktsprostar, stiftsfullmäktiges presidium, egendomsnämndens presidium, internationella utskottets presidium, representanter från stiftskansliet och Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL).

Av Stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

- Ändrad församlingsindelning i Borrbj, Hammenhög och Stiby pastorat.
- Anhållan om bildande av gemensam församling, Oppmanna och Vånga församlingar.
- Ansökan från stiftelsen Lunds stiftsgård att låna 30 mkr från Lunds stift för att bygga Sinnerlighetens hus.
- Beslut om tilldelade medel till arbetet med asylsökande och flyktingar under 2016.
- Anhållan om prövning av Helsingborgs pastorats beslut att ta Ättekullakyrkan i Helsingborgs pastorat ur bruk.
- Nya direktiv institutionssjälavården.

Förvaltningsberättelse

- Fördelning av kyrkobyggnadsbidrag 2017.
- Fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning 2017.
- Inköspolicy för Lunds stift med Svenska kyrkans uppförandekod för leverantörer.
- Beslut angående uppdraget till Karlskrona-Aspö pastorat att bedriva Lunds stifts servicecenter.

Stiftsstyrelsen har under 2016 avgett remissyttranden för följande remisser:

- Förslag till kyrkohandbok för Svenskakyrkans del 1 och förslag till kyrkohandbok för Svenska kyrkan del 1 Musik.
- Kyrkomusiker i kyrkoordningen.
- Ändringar i kyrkoordningens bestämmelser om offentlighet och arkiv
- Nationellt program för kunskapsutveckling inom det kyrkliga kulturarvet.

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser för Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv och leder därmed till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet. Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden.

Biskopen

Under 2016 fick Lunds stift också vara platsen för det gemensamma högtidlig-hållandet av reformationen som Lutherska världsförbundet och Katolska kyrkan gemensamt inbjöd till den 31 oktober. Temat var från konflikt till gemenskap, och vid den kyrkohistoriska världshändelsen närvarade såväl påve Franciskus, som Lutherska världsförbundets president biskop Munib Younan vid en ekumenisk gudstjänst i Lunds domkyrka. Svenska kyrkan och Stockholms katolska stift var värdar för arrangemanget, som också innefattade ett event på Malmö Arena med nästan 10 000 deltagare från hela världen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Stiftsstyrelsen fastställde den 28 februari 2017 förslaget till ny organisation för stiftskansliet. Arbetet med att förankra och sjösätta stiftskansliets nya organisation blir ett stort arbete.

Grunden för den föreslagna organisationsförändringen utgår ifrån stiftskansliets uppdrag och bygger på det som ses som utmaningar och som kräver att kansliets strukturer, ledning och arbetssätt förändras och utvecklas. Kansliet behöver tydliggöra mål och riktning, ta fram strategier för målarbetet som bygger på långsiktighet, stärka den teologiska tyngden samt den strategiska styrningen och ledning av organisationen. Ledningens uppdrag är att tillsammans med medarbetarna skapa en helhet och ett gemensamt kansli för att stödja och främja församlingarna.

För att stiftkansliet ska kunna leverera stöd och utveckling av hög kvalitet inom ramen för Lunds stift krävs tydliga uppdrag utifrån behov, en tydlig organisation samt en salad ledning där rollen som chef/ledare är definierad.

Hanteringen av det riktade församlingsbidragen (Rfb) kommer att ändras under 2017, då stiftens kommer att erhålla samtliga kvarvarande belopp för att användas för avsedda ändamål enligt tidigare beslut, mot att en redovisning sker till kyrkokansliet. Samtliga Rfb ska vara utdelade tom 2019-12-31. Kvarvarande medel ska återsändas till kyrkokansliet efter angivet datum.

År 2017 medför stora utmaningar för stiftens arbete med fastighetsfrågor och även inom det kyrkoantikvariska området efter Kyrkomötets beslut avseende Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningsystem.

MILJÖINFORMATION

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA OSÄKERHETSFAKTORER

Under 2016 lämnade 85 848 medlemmar Svenska kyrkan, motsvarande 1,4 procent av det totala antalet medlemmar. Utträdena året innan, 2015, var 46 895 personer. Ökningen om nästan 39 000 personer vs 2015 beror till stor del på den uppmärksamhet i media om Svenska kyrkan avseende representation och resor som förekommit under sommaren.

Medlemsutvecklingen i kombination med den ekonomiska utvecklingen i stort påverkar kyrkans ekonomi och av allt att döma kommer intäkterna från kyrkoavgiften kontinuerligt att minska. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samtidigt måste stiftet förbereda för minskade ekonomiska resurser i framtiden.

Förvaltningsberättelse

GRÖNT BOKSLUT 2016

Antal körda mil i tjänsten med privat bil och stiftskansliets bilar och beräknat utsläpp av koldioxid. Siffror också för förtroendevaldas resor med egen bil.

FÖRTROENDEVALDAS RESOR MED PRIVAT BIL

	2013	2014	2015	2016
Antal mil:	9103,8 mil	8082 mil	6739 mil	8477 mil
Co2:	15.7 ton	14.5 ton	11.9 ton	15 ton

En minskning i körsträcka med 1343 mil eller 16.6 % jämfört med 2014.
En minskning i CO₂ utsläpp med 2.6 ton dvs. 17.9 % jämfört med 2014.

PRIVAT BIL ALLA ANSTÄLLDA:

Antal mil:	9331.1mil	5983 mil	9033 mil	10397 mil
CO ₂ :	16.4 ton	10.9 ton	16.7 ton	19 ton

En ökning i körsträcka med 3050 mil eller 51 % jämfört med 2014.
En ökning i CO₂ utsläpp med 53.2 % jämfört med 2014.

STIFTSKANSLIETS BILAR

	2013	2014	2015	2016
	10380 mil	9612 mil	9922 mil	9264 mil
CO ₂ :	7.4 ton	6.55 ton	7.5 ton	7.1 ton

Körda mil en ökning med 13.8% om man jämför med 2014
CO₂ utsläpp: En ökning med 8% om man jämför med 2014

TOTALT UTSLÄPP FRÅN TJÄNSTERESOR MED BIL:

	2015	2016
Stiftskansliets bilar:	7.5 ton CO ₂	7.1 ton CO ₂
Privat bil i tjänsten:	16.7 ton Co ₂	19 ton CO ₂
Totalt	24.2 ton CO ₂	26.1 ton CO ₂

Det totala utsläppet av CO₂ för tjänsteresor med bil 2014 var 17.5 ton.
Utsläppen har ökat med 6.7 ton eller 38 % jämfört med 2014

EL-, VÄRME- OCH VATTENANVÄNDNING FÖR STIFTSKANSLIET

År	El Kapitelhuset	El 65 % Stiftskansliet	Värme Kapitel huset	Värme 43.3% Stiftskansliet	Vatten totalförbrukning	Vatten 43% Stiftskansliet
2015	196591 kWh	127784 kWh	512.32 MWh	221.83 MWh	11458 khm	4927 khm
2016	181129 kWh	117734 kWh	502.7 MWh	217.66 MWh	1159 khm	498.4 khm m3

Flerårsöversikt

	2016	2015	2014	2013	2012
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per 31 december (antal)	888 709	904 045	912 984	921 905	934 832
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna i %)	60,0	62,1	63,3	64,6	66,0
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda omräknat till heltid	63	64	66	67	65

Intäkts- och kostnadsanalys (kkkr)

Verksamhetens intäkter	132 580	123 852	113 537	115 677	114 779
Verksamhetens resultat	391	6 499	1 841	4 077	4 160
Resultat från finansiella investeringar	3 317	4 047	3 404	2 950	5 160
ÅRETS RESULTAT	3 708	10 546	5 245	7 027	9 320

Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	43,2	44,1	47,0	48,9	47,2
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)*	0,2	0,3	0,6	0,6	0,9

EKONOMISK STÄLLNING

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (kkkr)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (kkkr)	92 877	89 169	78 623	73 378	66 350
Soliditet (%)	70,7	75,9	76,9	75,4	71
Värdesäkring av eget kapital (%)	4,2	13,4	7,1	10,6	16,3

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 10 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 18 913 kkr.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet: Eget kapital i förhållande till balansomslutning

Värdesäkring av eget kapital: Årets resultat i förhållande till ingående eget kapital

Resultaträkning

Resultaträkning

<i>Belopp i kkr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>	<i>2015-01-01- 2015-12-31</i>
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		53 848	54 306
Erhållen inomkyrklig utjämning	3	43 920	43 499
Erhållna gåvor och bidrag	4	22 410	13 670
Nettoomsättning	2	11 770	11 692
Övriga verksamhetsintäkter		632	685
Summa verksamhetens intäkter		132 580	123 852
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	3	-39 864	-31 348
Personalkostnader	5	-57 328	-54 579
Av/nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	8	-208	-391
Övriga externa kostnader	6	-34 789	-31 035
Summa verksamhetens kostnader		-132 189	-117 353
Rörelseresultat		391	6 499
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	3 318	4 049
Räntekostnader och liknande kostnader		-1	-2
Resultat efter finansiella poster		3 708	10 546
Årets resultat		3 708	10 546

Balansräkning

<i>Belopp i kkr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	8	377	193
		377	193
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	9	99	99
Långfristiga fordringar		-	5 950
		99	6 049
Summa anläggningstillgångar		476	6 242
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 763	1 651
Aktuell skattefordran		1 983	1 983
Övriga fordringar		4 797	2 957
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	6 771	6 964
		15 314	13 555
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kortfristiga placeringar	10	87 363	74 149
		87 363	74 149
<i>Kassa och bank</i>			
		28 262	24 535
Summa omsättningstillgångar		130 939	112 239
SUMMA TILLGÅNGAR		131 415	118 481

Balansräkning

<i>Belopp i kkr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		89 169	78 623
Årets resultat		3 708	10 546
		<u>92 877</u>	<u>89 169</u>
Summa eget kapital		<u>92 877</u>	<u>89 169</u>
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	12	2 122	2 035
		<u>2 122</u>	<u>2 035</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		4 288	4 448
Skatteskulder		850	889
Övriga skulder	13	12 866	8 223
Villkorade bidrag	14	7 899	2 861
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	10 514	10 856
		<u>36 416</u>	<u>27 277</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>131 415</u>	<u>118 481</u>

Eget kapital

	<i>Årets resultat</i>	<i>Balanserat resultat</i>
Ingående balans 2016-01-01	10 546	78 623
Omföring, föregående års resultat	-10 546	10 546
Årets resultat	<u>3 708</u>	
Vid årets slut	3 708	89 169

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i kkr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>	<i>2015-01-01- 2015-12-31</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 708	10 546
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m		209	392
		3 917	10 938
Ökning/minskning av avsättning		87	1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		4 004	10 939
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-1 761	-4 823
Ökning(+)/Minskning (-) av rörelseskulder		9 138	4 531
Kassaflöde från den löpande verksamheten		11 381	10 647
Investeringsverksamheten			
Förändring av långfristiga fordringar		5 950	1 450
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-392	-47
Kassaflöde från investeringsverksamheten		5 558	1 403
Årets kassaflöde		16 940	12 050
Likvida medel vid årets början		98 685	86 635
Likvida medel vid årets slut		115 625	98 685

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagens (1995:1554), och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönstillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50% används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträknas eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bilar: 5 år
 Datautrustning: 3 år
 Övriga inventarier: 5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilket klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- a) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- b) när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Som ansvarsförbindelse redovisas även beslutade bidrag som ska finansieras med kommande års intäkter.

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
I nettoomsättningen ingår intäkter från:		
Kursavgifter	2 678	2 828
Varuförsäljning	7	46
Förvaltningsuppdrag	8 577	8 440
Övriga tjänster	138	106
Hysesintäkter	370	272
Summa	11 770	11 692

Not 3 Ekonomisk utjämning

Erhållen inomkyrklig utjämning

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Stiftsbidrag	43 920	43 499
Summa	43 920	43 499

Lämnad inomkyrklig utjämning

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	5 900	5 900
Bidrag till sjukhuskyrka	6 045	5 379
Bidrag till fängelsekyrka	1 249	1 069
Övriga bidrag	26 670	19 000
Summa	39 864	31 348

Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningssystem där medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämning.

Not 4 Erhållna bidrag

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Stiftskollekter	-	2
ESF-rådet	6 373	-
Övriga bidrag	7 061	410
Kyrkoantikvarisk ersättning	4 648	6 766
Riktat församlingsbidrag	4 328	6 492
Summa	22 410	13 670

Not 5 Anställda och personalkostnader**Medelantalet anställda**

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Män	27	30
Kvinnor	36	34
Totalt	63	64

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22.150 kr (22.250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Löner och andra ersättningar till styrelse	1 911	1 934
Löner och ersättningar till övriga anställda	38 217	35 884
Pensionskostnader till styrelse	263	120
Pensionskostnader till övriga anställda	2 847	3 092
Sociala kostnader	12 667	12 310
	55 905	53 340

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen: Kvinnor 46% (54%), män 54% (46%). Lön, ersättning och förmåner till stiftsstyrelsens ordförande tillika stiftets biskop, har utgått med totalt 1 103 kkr (1 032 kkr).

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
PwC		
Revisionsuppdrag	174	120
Andra uppdrag	25	-
Summa	199	120

Not 7 Resultat från finansiella investeringar

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Ränteintäkter	96	135
Utdelning	2 736	2 413
Realisationsresultat vid försäljning	486	1 501
Summa	3 318	4 049

Not 8 Inventarier, verktyg och installationer

	2016-12-31	2015-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
-Vid årets början	7 699	9 620
-Nyanskaffningar	391	47
-Avyttring och utrangeringar	-	-1 968
	8 090	7 699
Akkumulerade avskrivningar		
-Vid årets början	-7 506	-9 083
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar		1 968
-Årets avskrivning	-208	-391

	-7 714	-7 506
Redovisat värde vid årets slut	376	193

Not 9 Långfristiga värdepappersinnehav

	2016-12-31	2015-12-31
Berling Media AB 556191-0521	28	28
Kyrkans Försäkrings AB 556660-7965	70	70
Redovisat värde vid årets slut	98	98

Not 10 Finansiella instrument och riskhantering**Finansiella instrument, verkligt värde**

	2016-12-31		
Tillgångar	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Aktiefonder	44 747	44 747	60 031
Räntefonder	42 616	42 616	41 954
	87 363	87 363	101 985

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 876	6 060
Förutbetalda hyreskostnader	892	899
Arken bokkonto	4	5
	6 772	6 964

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2016-12-31	2015-12-31
Förmånsbestämd ålderspension	2 122	2 035

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har de anställda rätt till förmånsbestämd tjänstepension vid inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp/förhöjt prisbasbelopp. Enligt tidigare avtal var pensionsrätten inte försäkringsbar förrän vid pensionsavgång. 2006 tecknades ett nytt pensionsavtal som innebär att pensionsrätten från och med 2007 är försäkringsbar och försäkras löpande. Församlingsförbundet har beslutat om ett premiekapningssystem som finansieras via en förhöjd riskförsäkring. Från och med intjänadeår 2012 ingår stiftet i detta system. Vid årets bokslut har avsättningen för varje anställd uppgått till det högsta beloppet av beräknad avsättning och fakturerat belopp avseende 2015.

Not 13 Övriga skulder

	2016-12-31	2015-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	11 555	7 085
Övrigt	1 311	111
	12 866	7 196

Not 14 Villkorade bidrag

	2016-12-31	2015-12-31
Redovisat värde vid årets ingång	2 861	1 265
Erhållet under året	15 023	3 936
Inspråktaget under året	-9 985	-2 340
Redovisat värde vid årets utgång	7 899	2 861

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna semesterlöner	2 859	2 524
Beräknade sociala avgifter	515	494
Upplupna arbetsgivaravgifter	1 042	948
Upplupna löner	893	781
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 204	6 109
	10 513	10 856

Underskrifter

Lund den 19 april 2017

Johan Tyrberg
Ordförande

Mats Hagelin
1:e vice ordförande

Kerstin Engle
2:e vice ordförande

Birger Wernersson

Anne-Marie Hansson

Roine Olsson

Ulla-Britt Mattisson

Lena Petersson

Elisabeth Sandberg Kullenberg

Mattias Hansen

Sören Ravn

Lars-Ivar Ericson

Magnus Nilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats den 25 april 2017

Anders Thulin
Auktoriserad revisor

Ann-Margret Olofsson
Ordförande

Lars Myllenberg

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Lunds stift org.nr 252010-0070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lunds stift för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Lunds stifts finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den icke-auktoriserade revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke-auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Lunds stift för år 2016.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Lund den 10 maj 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Anders Thulin
Auktoriserad revisor

Ann-Margret Olofsson

Lars Myllenberg

Stiftsstyrelse

FRÅN VÄNSTER BAKRE RADEN:
KRISTINA BACKE
STEN JOHANSSON
MATS HAGELIN
ANDERS NIHLGÅRD
SÖREN RAVN

FRÅN VÄNSTER MELLERSTA RADEN:
JAN FRIHEDEN
ANNA BRANDONÉ
LENA PETERSON
ELISABETH KULLENBERG
ANNE-MARIE HANSSON
KERSTIN ENGLE
ROINE OLSSON
BERITH PERSSON
KENTH ANDERSSON

FRÅN VÄNSTER FRÄMRE RADEN:
EVA ÅSARE
LINDA ISBERG
ULLA-BRITT MATTISSON
BISKOP JOHAN TYRBERG
BIRGER WERNERSSON
MAGNUS NILSSON

SAKNAS PÅ BILDEN:
MATTIAS HANSEN
LARS-IVAR ERICSON

STIFTSSTYRELSEN

ORDINARIE LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Biskop Johan Tyrberg, ordförande
Kerstin Engle
Birger Wernersson
Anne-Marie Hansson
Roine Olsson
Ulla-Britt Mattisson
Mats Hagelin
Elisabeth Sandberg Kullenberg
Lena Petersson
Mattias Hansen
Lars-Ivar Ericson
Sören Ravn
Magnus Nilsson

Ersättare

Domprost Kerstin Hesslefors Persson
Kenth Andersson
Anna Brandoné
Berith Persson
Jan Friheden
Anders Nihlgård
Kristina Backe
Eva Åsare
Linda Isberg
Ingela Arheden
Aina Svensson
Gudrun Bengtsson
Sten Johansson

Stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGES ORDINARIE LEDAMÖTER 2014–2017

S (*Socialdemokraterna*)

Berith Persson
Ulf Östman
Aina Modig Lindell
Hans Johansson
Kitty Olofsson
Birger Wernersson
Camilla Persson
Roine Olsson
Ulla-Britt Mattisson
Lennart Hallengren
Ulla Svensson
Monica Molin
Kenth Andersson
Gunilla Jannerstig
Maj-Britt Nilsson
Anne-Marie Hansson
Pia Ingvarsson
Björn Stigborg

BA (*Borgerligt Alternativ*)

Elisabeth Lindqvist
Eva Åsare
Elisabeth Kullenberg
Samuel Lilja
Lennarth Förberg
Lena Jönsson
Peter Hemminger
Ulla Malmgren
Mats Hagelin
Marianne Åkerblad

C (*Centerpartiet*)

Kristina Backe
Ann-Marie Johnsson
Aina Svensson
Karl-Erik Ivarsson
Lars-Ivar Ericson
Lisbeth Göranson
Birte Sandberg

FiSK (*Fria liberaler i Svenska kyrkan*)

Per Johansson
Lisbeth Malmström

FK (*Frimodig kyrka*)

Magnus Nilsson
David Castor
Anders O Johansson
Sven Hammarberg

KR (*Kristdemokrater i Svenska kyrkan*)

Cecilia Engström
Arne Palmqvist

MP (*Miljöpartister i Svenska kyrkan*)

Carl-Henrik Henriz
Siv Bildtsén
Jan Friheden

POSK (*Partipolitiskt*

obundna i Svenska kyrkan)

Sune Karlsson
Ulf Berwill
Linda Isberg
Ingrid Petersson
Lena Petersson
Christer Larsson
Helena Tengstrand
Joakim Persson

SPI (*Seniorpartiet*)

Sven Rosén

SD

(*Sverigedemokraterna*)

Roland Månsson
Sören Ravn
Christer Bengtsson
Eivor Söderberg
Gudrun Bengtsson
Karin Forsell
Jan-Åke Isaksson

ÖKA (*Öppen kyrka*)

Anders Nihlgård
Elisabeth Hansson
Anna Kristin Bertilsson

STIFTSFULLMÄKTIGES ERSÄTTARE 2014-2017

S (Socialdemokraterna)

Ingrid Bengtsson
Magnus Andrell
Anneli Eriksson
Ingrid Karlsson
Claes Block
Anna Brandoné
Gun-Britt Penderos
Göran Malmberg
Per-Olof Persson
Dan Olsson

BA (Borgerligt Alternativ)

Ingela Arheden
Kristina Lindström
Jenny Delén
Ingrid Ludwig
Lennart Ung

C (Centerpartiet)

Magnus Lennartsson
Hans-Åke Jönsson
Emmerly Hidling
Niklas Larsson
Anna-Lena Weberup

FiSK (Fria liberaler i Svenska kyrkan)

Birger Bergenhotz
Stefan Sörensson

FK (Frimodig kyrka)

Alf Fors
Stig Ekelund

KR (Kristdemokrater i Svenska kyrkan)

Bente Unosson
Evy Andreasson

MP (Miljöpartister i Svenska kyrkan)

Elsa Christersson
Ann Stenberg

POSK (Partipolitiskt Obundna i Svenska Kyrkan)

Mattias Hansen
Krister Persson
Marchen Adébo
Fredrik Nilsson

SPI (Seniorpartiet)

Rolf Persson
Iris Lundgren

SD (Sverigedemokraterna)

Jan Kornemalm
Dragan Brankovic
Lars Nilsson
Lars-Johan Hallgren

ÖKA (Öppen kyrka)

Karin Norlin
Agneta Hyllstam

UR PÅVE FRANSISKUS PREDIKAN 31 OKTOBER 2016

”Vi katoliker och lutheraner har påbörjat vandringen tillsammans på försoningens väg. Nu, i samband med det gemensamma minnet av reformationen 1517, har vi ett nytt tillfälle att tillsammans slå in på en väg som har tagit form under de senaste femtio åren i den ekumeniska dialogen mellan Lutherska världsförbundet och den katolska kyrkan. Vi får inte resignera inför oenigheten och avståndet som kyrkosplittringen har skapat mellan oss. Nu har vi möjlighet att reparera en avgörande etapp av vår historia, att övervinna motsättningar och missförstånd som ofta har hindrat oss från att förstå varandra.”

LUNDS STIFT
ORGANISATIONSNUMMER: 252010-0070
POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKSADRESS: KRAFTS TORG 12 B, 223 50 LUND
046-15 55 00 (VÄXEL)

LUNDSSTIFT@SVENSKAKYRKAN.SE
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LUNDSSTIFT

OMSLAGSBILD: MAJA PÅ NÄSET
GRAFISK FORM: SJUNDE.NU